

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Filantropia és fegyverhasználat.

Írta: *besenyei László Béla* hadnagy, oktató tiszt.

I.

Filantropia és fegyverhasználat; emberszeretet és sebesség (ha ugyan nem ölés) látszólagos ellentmondás. Közelebbről vizsgálva azonban arról győződünk meg, hogy ez a két fogalom igen jól megfér egymással, sőt egyik a másiktól következik.

Az egész csendőrségi intézmény az emberszeretet törvényére van építve. Minden intézkedése azt tanítja, hogy milyen módon kell az állampolgárok élete és vagyoni biztonságát jogtalan támadásokkal szemben megóvni. Erre szolgál a fegyverhasználati jog is.

A fegyvere használásával, mint legvégső eszközzel nyomatékot ad a csendőr a törvénynek, mikor már enyhébb eszközök alkalmazása biabavalónak bizonyult. Már pedig a törvény az állampolgárok személy- és vagyonbiztonságára van alkotva.

Telát mikor a csendőr a szabályok értelmében fegyverét használja, az állampolgárok személy- és vagyonbiztonságát óvja.

Ez korántsem álbölcselet. Sőt mikor a csendőr a szervezeti utasítás 11. §. 1. pontja értelmében teát oly esetekben használja fegyverét, midőn személyes megtámadója támadásának visszautasításáról van szó, akkor is a btk. 79. §-a által minden honpolgárnak megadott jogával él.

Ezenfelül illő, hogy mint a «törvény» nevében eslekvő, nemcsak erőszakos megsértőjével szemben, hanem a támadással veszélyesen fenyegetővel szemben is basonló joga legyen.

Ezen fegyverhasználati joga nem vonja maga után, hogy ha alkalomadtán jogával, sőt kötelességével él, mindig a legvégsőig menjen, sőt ezen joga igen sok kötelességet ró a csendőrré.

A csendőrség a közösend, rend és biztonság megóvására, fenntartására és helyreállítására van hivatva. Mint ilyen első sorban kötelessége, hogy maga járjon elől jó példával a személybiztonságot illetőleg.

A fegyverhasználati jog nem azért adatott, hogy a csendőr embertársait halomra gyilkolja, vagy félreमारगारव्वा jogait az élet- és személybiztonságot veszélyeztesse.

A szolg. ut. 64. §. azt mondja: «Fegyver csak akkor basználandó, mikor a törvényes cél elérésére más megengedett enyhébb eszköz rendelkezésére nem áll». Ebben minden bennefoglaltatik.

Igen sokszor az eljáró csendőr egyéniségétől és fellépésétől függ, hogy engedi-e a dolgot a fegyverhasználatig fejlődni. A legszelidebb embert ki lebet annyira hozni a sodrából, hogy az a Szerv. ut. 11. §. 1. pontjába ütköző cselekményt kövessen el s így fegyverhasználatra feljogosítson.

A csendőrnek fent említett feladatából kifolyólag kötelessége a szenvedély által eszt vesztett s így önvészélyes embertársait saját szenvedélyük elragadásától visszatartani és magukkal szemben megvédeni, nem pedig lemeszárolni.

Világítsuk meg ezt egy példával. Itéljen mindenki maga és azután vonja le a következtetéseket, hogy helyes volt-e azon járőr eljárása, ki egy sorscspások által elszegényedett, talpig becsületes falusi czipészmeszter végrehajtásánál segédkezett.

Ezen gyenge, beteges ember, ki tisztességes munkájával nem tudta felesége és árva unokái részére a betevő falatot megszerezni, pár korona tartozás miatt a legalább menedéket nyújtó viskójából is ki lett árverezve.

A szerencsétlen ember majd megőrült fájdalomában, látva övéit az utcára dovva és érezve, hogy ő az elvesztett vagyon pótlására agg kora és betegeskedése miatt képtelen. Előre látta a szükölködést és a nyomort is, melynek mindannyian martalekai lesznek.

Jólelkű szomszéd sem akadt, ki segített volna. Egyrészt, mert nekik sem volt sok fölösleg, másrészt sajnos már a magyar népben is kezd tulsulyra vergődni a kapzsiság, mely nem engedi, hogy a sziv a nyomor láttára megdobbanjon és az adakozó kéz kinyiljon.

Szegény öreg látva, hogy sem Isten, sem embertől segítséget nem várhat és övéi sorsa íg van pécsetelve, vad káromkodásra fakadt, szidta megnyomorítóit, az államrendet és végre a végrehajtást és árverezést vezetőket, sőt tehetetlen dühében meg is fenyegette azokat.

Mit árthat egy szegény öreg ember fenyegetése, kinek egyedüli fegyvere a kalapács és dikies és kinek erőtlenedett kezében ezek a szerszámok is gyerekjátékok markos, erős csendőrökkel szemben.

Mindennek daczára a karhatalmi szolgálatra kivezé-

Elő magyar vill. erőre berend. hangsz. r-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangsz. r-gyárja, az Ocskai és a szabadalmazott Rákóczi tarogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2. Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltetnek. Arjegyzék minden hangszerről külön küldetik. Magyarországi legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára.

STOWASSER JÁNOS

osás ári és királyi udvari szállító, a ca. és kir. közös. hadsereg, a m. kir. Akadémia házi hangsz. r-gyárja, az Öntőház-utca 2.

nyelt járőr az elhangzott fenyegetésre és az eljáró tisztviselő felhívására indítatva ezerte magát a Szolg. ut. 31. §. 2. bekezdése és 32. §. alapján a közbelépésre.

A végsőkig felizgatott ember vad kétségbeesését még fokozta, midőn két állig felfegyverzett csendőrt látott belépni azon helyiségbe, hova mint utolsó mentsvárába menekült.

Ezek a «törvény nevében» távozásra szolitják fel.

Az öreg érzi, hogy ügye veszítve van. Szüleitől örökölt viskó, melyben született, élt, jó és rossz napjait töltötte, nem ad több védelmet. Új szitokra fakadt és tagadó választ ad.

Erre csörren a fegyver és két oldalról mered a szerencsétlen mellének a szurony.

Zavart agyában a fogalmak összefolynak és egész szerencsétlenségét csak az előtte álló két csendőrből látja.

Azt hiszi — mert hiszen sem felfegyverzési szándéka nem lehetett, sem ölési szándéka komolyan vehető nem volt — hogy ezek eltávolításával balsorsa is elhagyja. Felkapta tehát a kalapácsot és megragadva az egyik szuronyt, a csendőröket kétségbeesetten kifelé kezdte tolni.

Igen ám, de — a csendőrök a Szerv. nt. 11. §. 1. pontja esetét látva fennforogni — a következő pillanatban két hegyes szurony járta át a mellét.

Hangtalanul összerogyott és kimult.

Kellett-e a 31. §. alapján a csendőrnek közbelépni? Volt-e a tisztviselő személye orszakoskodásnak kitéve? Nem lett volna jobb a feleség vagy szomszédok szép szavú közbelépése? És ha ezek nem is tudtak volna eredményt elérni, biztos vagyok, hogy a két unoka gyenge keze bárányszeliddé tette volna a dühöngő embert.

A csendőrök támadással veszélyes fenyegetést láttak a kalapács ragadásában és felfegyverzési szándékot a szurony megragadásában.

Hát képes lett volna az a 65 éves öreg, beteges ember a két csete és eroje teljében levő embert felfegyverezni? Nem abszurdum volt a 11. §. szigorú alkalmazása?

Kellett-e egyáltalában ily egyénnel szemben elővigyázathoz szuronyt szegezni és így annak megragadását mintegy kihívni? Szükség volt-e a Szolg. ut. 23. §. rendelte elővigyázati rendelkezéseknek?

A 23. §. is azt mondja, hogy a csendőr fegyverét csak akkor vegye «kész» helyzetbe, ha a körülményekhez képest ellenszegüléstől vagy megtámadástól tartani lehet.

Vajjon számíthatott megtámadásként vagy ellenszegülésként az öreg ember ellenállása?

Hiszzen szegénynek a nyomoruság is hatványozott szerencsétlenség, mely kiutasításával betetéződött, el is vette az eszt.

Még főbenjáró büncselekményeknél is a beszámítást

kizáró ok az öntudatlan állapot vagy elmezavar. Hát nagyobb bűn a rablásnál, gyilkosságnál stb. az a ragaszkodás a röghöz, azon falakhoz, melyek között született és keserves életét végig élte? Oly nagy bűn ez, hogy halálos döfést érdemel? Talán azért, mert egy lelketlen bitelező, uzsorás felhasználva a sors csapásaitól megszorult ember pénzzavarát, mindenéből kiforgatta?

Szép szó, szelid rábeszélés, megértetés sokkal jobb eredményt ért volna el és a járőr legalább bizonyított volna, hogy a durva zubbony alatt szív dobog és hogy emberi érzés lakozik benne.

Mentségül szolgálhat a járőrnek az, hogy ily pillanatokban az ember nem tudja a helyzetet oly nyugodtan megítélni, mint az íróasztal mellett. Azonkívül a jóhiszemű eljárást sem vonom kétségbe. A szabályok pontos betartása azonban nem követel embertelenséget. Nem követeli, hogy a csendőr kivetkőzőn emberi mivoltából és vadállattá váljon. Ellenkezőleg: ha a törvényt helyesen világítjuk meg, annak minden szava emberszeretetre tanít és minden szabálya emberiséget követel.

A Szolg. ut. 64. §-a az előbb idézettek befejezésül előírja, hogy ha a csendőr már fegyvert használ, akkor is «lehető kimérettel járjon el».

Nemesak az által éri el a célt, ha ellenszegülőjét vagy támadóját megöli, hanem oly sebet ejtsen rajta, hogy bár hatása rögtön érvényesül, sem élete veszélyeztetve ne legyen, se nyomorékká vagy keresetképtelenné ne váljon.

A Szolg. ut. 65. §-a értelmében a kevésbé veszélyes fegyver a kard. Világos tehát, hogy a mennyire csak lehet, ezt alkalmazza.

Könnyen gyógyuló és kevésbé veszélyes következményű sebet lehet még ejteni szurás által a felsőkar és czombra. Melyik csendőr oly ügyes azonban és biztos a penge vezetésében, hogy ezt a szurást nemesebb testrész veszélyeztetése nélkül keresztül tudja vinni?

Legalkalmasabb hely ennél fogva az arez.

Az ott ejtett seb és az előtörő vér lehűti a leghevesebb embert is, vagy legalább észhez téríti. Azonkívül a beheggedt seb örök emlék arra, hogy a törvény szavának ellene szegült.

Nem értem én az arezvágás alatt azt, hogy a «magasan jobbra vágj», vagy «fejre vágj» teljes lendülettel kivitt vágása legyen végrehajtva, mert ismerjük a csendőrkard előnyös súlyelosztását és ezen vágások súlyos hatását. Hiszen az ily sebesülés feltétlen halálos, az ily módon használt fegyver nem nevezhető «kevésbé veszélyesnek».

Akkor inkább szurjon vagy lőjön a csendőr, mert ebből a sebből elég gyakran gyógyul fel a sérült.

Az itt tárgyalt kevésbé súlyos sérülést okozó vágást oly módon vélem keresztülvihetőnek, hogy a «karlendítés a balravágáshoz» és «karlendítés a szuráshoz» kardvivási gyakorlatokat egyesítjük.

A legjobb órák,

47

legszolidabb órák, egyszerűtől a legdrágábbig, egy közepén, mint részletfizetésre 10 évi jóállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műrásnál Szegeden.
Javítások 5 évi jóállás mellett. Arjegyzék ingyen!

Előbb a karlendítés a balravágás-sal a kard élet az ellenfél jobb arczára helyezük és aztán kitöréssel vagy anélkül végrehajtjuk a szurást, vagyis végigbuzzuk az arczon a kardot.

A támadás folytatása tíz eset közül kilencszer abba marad s így a cél el van érve. A seb néhány nap alatt begyógyul és nem szaporítottuk az embertársai könyörületességén élősködő nyomorékok amugy is elég nagy számát.

Ha pedig történetesen ez nem használna, úgy még mindég lesz ideje a csendőrnek a kardot teljes erélyvel használni.

Ez az eljárás szerintem nemcsak fegyvertelen, hanem bottal, doronggal vagy kővel felfegyverzett egyénnél is alkalmazható.

Téves dolog karra, kézfejre vágni. Egy in átvágása örökre nyomorékká teszi az ellenszegülőt vagy támadót. Már pedig ez nem lehet szándéka, nem lehet célja egyetlen csendőrnek sem.

Egészen más eset áll elő, ha nem egy, hanem több, esetleg felfegyverzett egyén készül a csendőrt megtámadni.

Ez esetben kardot rántani helytelen, sőt egyenesen veszélyes volna. Nem tudhatja ugyanis a csendőr, hogy az ügy hova fejlődik s ha most hirtelen szurony vagy löfegyver használata válna szükségessé, a kardot izgatótságában már elrejteni képtelen. Kénytelen volna a kardot földre dobni, de akkor azt a helyet nem hagyhatja el annak veszélye nélkül, hogy kardja ellenfelei kezébe kerül.

Ilyenkor nagyobb lévén a veszély itt és a merészség túl, már háttérbe lép a humanizmus és előtérbe a jogos védelem és ha szükség merül fel a fegyverhasználat eszközének és módjának szabad tere van.

Erről azonban fölösleges szólanom, mert eléggé körvonalazva van.

Az örskörlet térképéről.

Irta: Pajor Tamás hadnagy.

Abból a tényből kiindulva, hogy a mai őrsparancsnokok és a csendőrök között nagyon kevés van olyan, ki az örskörletének teljes területét s annak különösen határait ismerné s azt a részletes térképen nyomon követve leolvasni tudná, adja kezembe a tollat, hogy véleményem nyilvánosságra hozatalával érdeklődést keltsék ezen fontos kérdés rendezéséhez.

Legénységünk nagy része az örskörlet őrzőit ismeri és nem az örskörletet magát; pedig a kettő között lényeges különbség van. Figyeljük csak meg, hogy mi módon ismeri meg a csendőr az örskörletét s akkor igazolva látszik mindjárt a téves állapot. Mondjuk ki vezénylik az újonnan beosztott csendőrt egyik őrző leportyázására. Járőrvezetőjének kalauzolása mellett az előírt tereptárgyakat sorrendben leportyázza s az utolsó-ról bevonul őrsére. Így portyázza le a többi őrzőkat is s így portyázgatva idővel azt mondja, hogy ő ismeri

az örskörletet. Ez pedig valótlan, mert csak bizonyos utvonalakat ismer, melyek az őrzőati beosztásba felvett tereptárgyakat egymással összekötik, ellenben azt a határt, a mely működési körletét körül öleli, nem ismeri. Avagy el tudja-e mondani a legtöbb csendőr azt, hogy örskörletének melyek azon tereptárgyai, melyek az őrzőati beosztásba nincsenek felvéve, vagy hogy pl. X határponton levő tereptárgyról kiindulva, megkerülve az örskörletet s a kiindulási pontra visszatérve, milyen terepen halad s mik azok a természetes és mesterséges tereptárgyak, melyek az örskörletét határolják? Az örskörlet határának ilyen módon való leírását megvilágítani egy példát mutatok:

— Gerendi tanya — a szamosi őrszel közösen portyázott — tereptárgyról kiindulva délnyugati irányban mezei dülő uton 2½ kilométert baladva, országutal való utkereszteléshez érünk. Az országuton nyugati irányban tovább egy kilométernyire haladva, az első utkaparóházat érintjük. Az utkaparóháztól tovább, nyugati irányban, 200 lépésnyire kisebb köhidat érve délnek fordulunk s a Bodzás-patak partján vezető gyalogösvényen haladunk öt kilométernyi utat. Itt van a Tatár-malom tereptárgy, melyet a szamosi őrszel közösen portyázunk. Az itt jelzett utvonal Kiszamos község határának egy része stb. Így tovább leírva a határt a kiindulási pontig.

Mondhatná valaki, hogy mire jó ez? Erre könnyű megfelelni. Azért jó és azért szükséges ez, mert az örskörlet leírásáról, az örskörlet őrzőatba való beosztásáról s annak preczizen a térképre való berajzolásáról addig beszélni sem lehet, míg legénységünk az örs körletét ennyire pontosan nem ismeri. Hogy tud a csendőr helyi és személyi ismeretről beszélni, ha azt a területet, melyről az utasítás azt mondja, hogy jóformán minden bokrárt ismerje s éjjel-nappal biztosan a legrövidebb uton tudjon bármelyik pontjára elmenni, csak egyes részeiben ismeri. Így magyarázható meg, hogy az ország területén sok olyan kisebb-nagyobb terület marad a lakott helyeken is por yázatlanul, hol csendőrt soba sem látnak s viszont vannak tereptárgyak, melyeket 2—3 őrs is portyáz.

Beszélnünk most az örskörletnek a térképre való berajzolásáról. Véleményem szerint az eddigi szines irónnal való keretezés nem megfelelő. A szines iron vastagon fog s az alá kerülő tereprészek áttekinthetlenné válnak. A részletes térkép hajszálfinomságu rajzbeli jelei a szines iron alatt nem ismerhetők fel. Még inkább áll ez azokra az eshetőségekre, mikor téves határjelzéseket törölni kell. A törlőgummi a mellett, hogy a szines iront tökéletesen ki nem viszi, lekoptatja a térkép finom rajzát s így az hiányossá válik.

Nézetem szerint az örskörlet határvonalait közönséges iskolai vízfestékkel festve kellene jelezni. A feloldott hig vízfesték alatt a térkép rajza jól látszik. Az ecsettel a határ követése sokkal tökéletesebben jelezhető, mint a gömbfelületű vastag szines irónnal, s végül meg van az az előnye is, hogy hibás jelzést egy nedves szivaccsal vagy tiszta rongydarabbal a térkép minden veszélyeztetése nélkül könnyen le lehet mosni.

Szükség volna tehát egy karminvörös színre, melylyel az örskörlet határvonalát jeleznénk; egy élénk sárga színre, melylyel az őrzőatok határait és azok számát jeleznők; egy zínobervörös színre, a melylyel a portyázás utvonalát jeleznők úgy, hogy a hig festéket tiszta tollba véve huznánk vékony szines vonalat és végül egy kis üveg fekete tusra s egy rajztollra, a melylyel a ter-

Ha fáj a feje ⁷ ne tétovázszék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migránt és fejfájást elmulasztja. — Ara K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kisposton. Orvosok által ajánlva. Három dobozról ingy. postai szállítás.

képről hiányzó tereptárgyakat finoman berajzolhatnánk s az új elnevezésű helységek s lakott helyek neveit a helységnévtár alapján helyesbítetnénk. A tereptárgyak neveinek alábuzásához esetleg még egy szint lehetne alkalmazni. Ily módon az örskörletek térképei tényleg megfelelénének a czélnak és a kívánalmaknak.

Igaz ugyan, hogy az ideális állapot az volna, ha altisztjeink a legénységünk maguk volnának képesek nagyított alakban megrajzolni tudni örskörletük térképét úgy, hogy abban minden ház, esetleg számszerint ábrázolva lenne. Minden ut, ösvény, csapás, gödör stb. a valóság ak megfelelő helyen feltüntetve volna. Ez bár pillanatra nagy dolognak látszik, mégsem lehetetlen. Erős reményem van, hogy valóra válhat. Tapasztalatból állítom, hogy kellő foglalkozás és irányítás mellett embereink többé-kevésbé elfogadható térképnagyításokat képesek rajzolni. A tökéletestől messze vagyunk, de szorgalommal s kitartással haladhatnak csendőreink annyit, hogy ügyességüket idővel a szolgálat hasznára fordíthatják.

A dohányzásról.

Érdekes közleményben védi meg a dohányzást dr. Eberling német orvos. Azt mondja többek között, hogy a dohánynak nincsen olyan sántáni hatalma, mint az alkoholnak. A kit az alkohol ingerültté tesz, a dohány nyugodt emberré varázsolja át.

Némely tekintetben a dohányzás valóban megnyugtató hatású. Ezt tartotta már Bismarck is, a ki egy fontos tanácskozás alkalmával egyik nagyon temperamentumos ellentelének szivart nyomott a kezébe.

Sok tekintetben egészséges a dohányzás. Talán csak babonából tették meg a dohányt örangyalnak a pestis ellen. Talán épen az a tulajdonsága, hogy az embert nyugodtá teszi, járul abhoz, hogy a pestistől való retteget eloszlassa és hogy ezzel a veszedelemnek is elejét vegye. Az is lehetséges, hogy a dohányfüst megöli a pestis-bacillust. Annyi bizonyos, hogy mindenütt tűzzel védekeznek a pestis ellen. Erdemes volna pestis-járvány idején ebben az irányban megfigyeléseket tenni. Járvány alkalmával a hatóság arra figyelmezteti a közönséget, hogy nyugodtan és megfontoltan éljen. Ha tehát a dohány élvezete megnyugtatóan hat, izgalmas időkben a legbatékonyabb csillapítószernek fog bevélni.

A modern higiénia már évek óta behatóan foglalkozik a dohány tulajdonságával. Főként a dohányban levő nikotin hatásait figyelték meg, de mindezt még nem tudták megoldani. A bacillus-kutatás korában természetes, hogy a tudósok a dohányfüstnek a betegséget előidéző bacillusra gyakorolt hatását tanul-

mányozzák és megállapítják. Egy olasz orvos, dr. Tassinari kolera- és tífusz-bacillust tett ki a dohányfüst hatásának és azt tapasztalta, hogy 100—150 órán belül bacillus káros hatása vagy teljesen megszűnt, avagy lényegesen alábbszállott. Ha dr. Tassinari tapasztalatait elfogadjuk, akkor a dohányfüst baktérium-ölő tulajdonságát állapítjuk meg. Újabb kísérleteket is tettek. Megállapították például, hogy a diftériabacillus nem áll ellent a dohányfüstnek, hanem elpusztul. Diftéria-járvány idején tehát tanácsos, hogy minél többet dohányozzunk, hogy a szájüregbe jutott diftéria-bacillusokat megöljük.

Egy francia katonaoorvos megfigyelése szerint dohányzó ember nem igen esik áldozatul a nyakszirtmeregvedésnek. Ebből az következne, hogy a dohányfüstnek káros hatása van a nyakszirtmeregvedést okozó bacillusra. Az utóbbi évek tapasztalatai szerint a nyakszirtmeregvedés bacillusa a szájüregben, főként az orrban szeret tartózkodni, a honnan tüszentes útján leghamarabb kerül mindenfelé; így terjed a járvány. Majdnem minden dohányos ember az orrán is keresztül enged a füstöt. Hogy ba tehát a dohányfüstnek baktériumellenes hatása van, akkor nyilvánvaló, hogy az orrban tartózkodó bacillusokat a dohányfüst megöli s ennek következtében dohányzó ember nehezebben kapja meg a nyakszirtmeregvedést.

De még más irányban is kedvező eredményt ér el a dohányfüst. Járvány idején sok olyan ember van, a ki káros bacillust hord magán a nélkül, hogy őt magát megtámadná a betegség. De sok ember inficiálhat és különösen a nyakszirtmeregvedés járványának idején válhat veszedelmesé. Leghelyesebb volna, ha ilyenkor minden ember az orrán és a száján dohányfüstöt lebelne be. E kérdések fessegetése mutatja, hogy a dohányzással a higiénia már komolyan foglalkozik, bármennyire egészségesellenesnek is tűnik föl első látszatra a dohányzás.

Azt az ellenvetést lehetne tenni, hogy a nikotin erős mérge. Erre is megnyugtató választ ad dr. Eberling. A vegyészek előtt ismeretes, hogy a nikotin vízben föloldható, nagyon mérge, a levegőn megbarnuló, kábító illatu olaj, a mely a dohány levelében van s a mely a dohánylevelek megvizített exaktumából desztilláció útján nyerhető, nem pedig a dohány elégetéséből. A nikotin nagy hőfokon szétesik. Az akut nikotinmérgezésnél a mi az első szivar élvezésénél jelentkezik, nem a nikotin játssza a főszerepet, hiszen a szivarnak abból a részéből, a mely közvetlenül az égés határán van, csak mi imális nikotin-adag kerül el a dohányzó szájüregébe. De még ez a kis adag is elenyészik, hiszen a füstöt ismét kiereztjük s így a nikotinnak csak elenyésző része rakódik le a szájüregben. Az erős dohányos, a ki naponta húsz szivart is elszív, ha a nikotin valóban átmenne a dohányfüstbe, napi három gramm nikotint szedne a szervezetébe s ez a nagymennyiségű mérge bizonyára sok embert megölne. Több orvos önmagán végzett kísérletet és megállapította, hogy egy ezredrész gramm nikotin élvezet után olyan heves mérgezési tünetek, ájulás, önkivület lép föl, a milyent a legerősebb dohányfüst sem idéz elő. Így arra a meggyőződésre jutottak, hogy a dohányfüstben nincsen annyi nikotin, mint sokan gondolják.

Másként vagyunk a dohányfüstnek egy másik alkotórészével, a szénoxiddal, a mely a dohányfüst 5—13 százalékát teszi s a mely egy dohányfüsttel megtelt szobában levő ember vérében már egy óra múlva is fölfedezhető.

BUTOR

kézpénzért v. részletfizetésre legjutányosabb áron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 8. SZ.

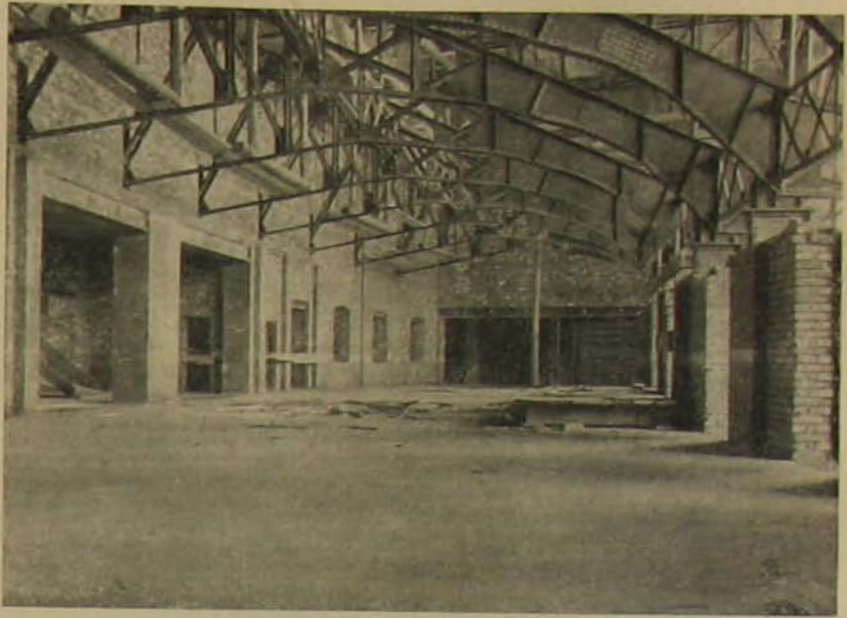
13 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 68—59.

BUTOR

KÉPEINKHEZ.

A budapesti új Néopera építkezése.

Budapest, az ország napról-napra feltűnően fejlődő fővárosa ismét egy monumentális alkotással lett gazdagabb. Az újonnan épült Néopera ez a minden tekintetben kiváló diszes épület, amely a VIII. kerületben fekvő Tisza Kálmán térnek a Luther-utca felőli sarkán épült. A székesfőváros közép- és munkás osztályának régi óhaja teljesült az intézmény létesítésével. Van ugyan Budapestnek ezen kívül is vagy nyolcz színháza, de míg a különféle fajú szindarabokat, mint pl. színművet, drámát, vígjátékot, bohózatot és operettet két-három helyen is adják s így a szegényebb sorsuaknak is módjukban van azok megtekintésével szórakozni, addig operát (dalmű) csak éppen a magyar kir. Opera kultiválja. Ennek az épülete azonban a főváros lakossága számára nyárhoz mérten oly csekély befogadási képességű, előadásai ritkák, a helyérek pedig oly magasak, hogy a közép- és munkásosztálynak sem ideje, sem módja nincs arra, hogy a szebbnél-szebb dalművek előadásán szórakozhassék és gyönyörködhessek. Ezt a régérzett hiányt lesz hivatva pótolni az olcsóbb helyérekkel biztosító és több ezer főnyi közönség befogadására épült Néopera. Az épület ugyan még most nincs teljesen készen s mint képeink egyikén látható, még állványerdő veszi körül, de az építkezés már gyorsan halad s ehhez képest bontakozik ki napról-napra mindig szebben és szebben eme monumentális épület az állványerdő közül s miután már a társulata is szervezve van, valószínűleg a közel jövőben megkezdik az előadásokat benne.

Részlet az előcsarnokból.

HIREK.

Ellenszegülések. Turi István tatarosi őrsbeli csendőr, augusztus 25-én, este 10 órakor a biharmegyei Hagymádfalván, az elővezetésnek ellenszegült Prázsa Mihály ottani lakossal szemben, annak súlyos, de nem életveszélyes sérülésével végződő szronyfegyvert használt. Báldogi János demecseri őrsbeli csendőr, augusztus 20-án, délután 2 órakor, a demecseri határban Zámbo István lopással terhelt és menekülésben levő pátrohaj lakossal szemben, ki a csendőr általi feltartóztatásnak ellenszegült, súlyos, de nem életveszélyes kimenetelű kardfegyvert használt.

Orvtámadás. A háromszékmegyei Gelenczén, augusztus 21-én este 10 órakor Dávid Kálmán ottani őrsbeli csendőrt, ki sétájából hazatérőben volt, Simon Tamás ottani lakos orozva megtámadta és közel háromszor fejbe ütve, súlyosan megsebesítette. Dávid csendőr kardot rántva, támadóját jobb vállán könnyen megsebesítette; Simon a vele szemben alkalmazott fegyverhasználat után az erősen vérző csendőr elől elmenekült, de az őrs legénysége által még az éj folyamán elfogva, a bíróságnak átadatott. Dávid csendőr az őrsön véttetett ápolás alá.

Kapunyitás. A nagyváradi továbbképző és altiszt iskolában az altiszt tanfolyam 40 hallgatóval, a továbbképző tanfolyam pedig 82 hallgatóval, szeptember 1-én kezdését vette.

A budapesti új Néopera építkezése. — Külső részlet.

KÜLÖNFÉLÉK.

A japán sajtó. A japán újságírás történetét eddig még senki sem írta meg és a történelmi munkák csak igen felületesen foglalkoznak a sajtóval. Az európai irodalomban is csak kevés följegyzést találunk Japánország sajtójáról, az is egyoldalú. Pedig a japán sajtó elég régi multra tekintet vissza, ha nem is oly régire, mint a kínai. Kínában már a Khai Juen időszakban (713—791) mint hivatalos lap szerepel a Jing Jao, a melynek későbbi nagy szerepe jutott. A külföldről hermetikusan elzárt Kórea fővárosában, Szöulban, már a XVII. század elején megjelent az Aijope, mely még most is megjelenik. Japánországban ebben az időben semmiféle újság nem jelent meg, mert a Jonuri nevű lapocskákat, a melyeket bázról-bázra járó elárusítók adtak el, nem lehet még újságnak nevezni. Kétségtelen azonban, hogy ezek voltak a japán újságírás előfutárjai. A tulajdonképen való újságírás kezdete Japánországban a restaurációt közvetlenül megelőző Toknava sogun korába esik. Az újságokat az a heves vita teremtette meg, a mely 1868-ban folyt Japánban arról, megnyissák-e az országot az idegeneknek vagy sem. Az 1868-iki restauráció után a kormány rendeletet adott ki, a mely szerint minden újságkiadáshoz császári engedelemre van szükség, arra való tekintettel, — mondta a rendelet — hogy az újságok egy idő óta bamis híreket közöltek és föliaggatták a lakosságot. Az új korszak azután nagy fölindulást hozott Japánországra és az Európával és Amerikával való sűrű érintkezés életre szólított komoly, tartalmas újságokat és európai mérték szerint is számottevő sajtót. Ebben a korban indultak meg Japánországnak ma legtekintélyesebb birlapjai Tokióban.

Régi órák. Jó nébány évtizeddel ezelőtt skandináv halászkok egy régi fémszerkényt húztak ki a tengerből, a mely olyan nehéz volt, hogy a háló csaknem elszakadt. A szerkényt azután kinyitották és egy régi, ritka szerkezetű órát találtak benne. Az óranak oroszlanalakja volt, melyet egy gyermek vezetett. Ha az órát felbuzták, az oroszlan is, a gyermek is mozgott. Nordenskjöld, a kiváló sarki kutató, a ki abban az időben végezte a Spitzbergákon kutatásait, megvette a balászkóktól a különös szerkezetű órát és Oszkár svéd királynak ajándékozta. Szakértők megállapították, hogy az órát egy bíres augsburgi órás készítette a XV. században. Nemrég Németországban egész gyűjteményt kitevő értékes régi órák kerültek eladásra, a melyek között több XVI. és XVII. századbeli mesterművű óra is volt. Több órán kis kézi festmények voltak bíres művészekről és volt több olyan óra is, a mely csak egyetlen példányban készült. Seligman párisi régiségkereskedő 750,000 frankért vásárolta meg az egész gyűjteményt. Drezdában Pleisner órásnak van egy igen értékes régi óragyűjteménye. Művészi szerkezetű falióra van egy angol főúr birtokában. Az óra a XV-ik századból való és csak 12 hüvelyk magas. Az udvari társaság egyik bölgytagja ajándékozta VIII. Henrik királynak. A dán királyi kastélyban egy régi óra a rendes időn kívül a hónap napját és a bold állását is mutatja. A babona azt tartja erről az óráról, hogy megáll, ha a királyi báz valamelyik tagja meghal. Ugyanezt írták Nagy Frigyes remekművű faliórájáról is, a mely 1786 augusztus 17. délután két óra 20 perczkor megállt épp abban a pillanatban, a mikor az uralkodó kilebelte lelkét. Az órát Nagy Frigyes balála óta többé nem húzták föl és Sanssouciban, a király szobájában még ma is mutatják.

Az illusztrált névjegyek. Az illusztrált névjegyek divata, amely egy évszázadnál hosszabb ideig uralkodott, rég eltűnt, de most, úgy látszik, újból fel akarják eleveníteni. A névjegyek illusztrációit a legnevesebb művészek készítették, a név gravírozásával pedig a legügyesebb rézmetszőket bízták meg gazdag elődeink. Több tudós az illusztrált névjegyek divatát egészen a görög diákokig vezette vissza, akik bizonyos alkalmakkor állítólag viaszszal bevont fémtáblácskákat küldtek mestereiknek és a viaszba nevüket és mestereik testi vagy erkölcsi fogyatékosságaira célzó mondásokat véstek. A rómaiaknak is voltak állítólag ilyen névjegyeik, a melyeket „schedulae salutoriae”-nek hívtak. Vajjon a kínaiaknak is voltak-e ilyen névjegyeik, — a kínaiak tudvalevőleg csaknem mindenben megelőzték az európaiakat — még nincs eldöntve. Ép olyan kevéssé tudjuk, vajjon az úgynevezett „cartoline”-k, amelyeket az olasz egyetemek német diákjai használtak a XVI. században, névjegyek voltak-e, a melyek ugyanolyan célokat szolgáltak, mint a mai névjegyek, avagy csak kicserélésre szolgáló emléklapok voltak, a melyeket azután könyvbe kötöttek (liber amicorum). Annyi bizonyos, hogy az első vésett névjegyek csak a XVIII. század első felében lettek általánossá.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

101. Ha az átlépés közvetlenül történt, igen.

N. P. Rendes körülmények között igen, ez azonban a kerületi parancsnokságtól függ, s így határozott feleletet nem adhatunk.

R. J. csendőr. Igen.

H. P. Igen. Olvassa el a törvényes rendelkezések kivonatos gyűjteményéhez kiadott 3. pótlékot. Szomorú dolognak találjuk, hogy az elolvasásra nekünk kell figyelmét felhívni.

B. J. 873. Kivizsgálások alkalmával utazási pótdíj jár.

Érdeklődő 22. Olyan bonyolult a kérdéses ügy, hogy mi innen a helyes feleletet hivatalos adatok hiányában megadni nem tudjuk. Leghelyesebb, ha az esetről a szárnyparancsnokságnak tesz jelentést.

Cz. Gy. Pinkafő. Tegyen ügyéről szolgálati úton jelentést s kérje annak megállapítását. A beszámítást csak majd a felülvizsgálat alkalmával kérheti. Ugy a mint jelenleg áll az ügy, az idő be nem számítható, mert mozgoktatás van. Bizony helyesebben tette volna, ha megmarad egy pálya mellett és nem próbálgat.

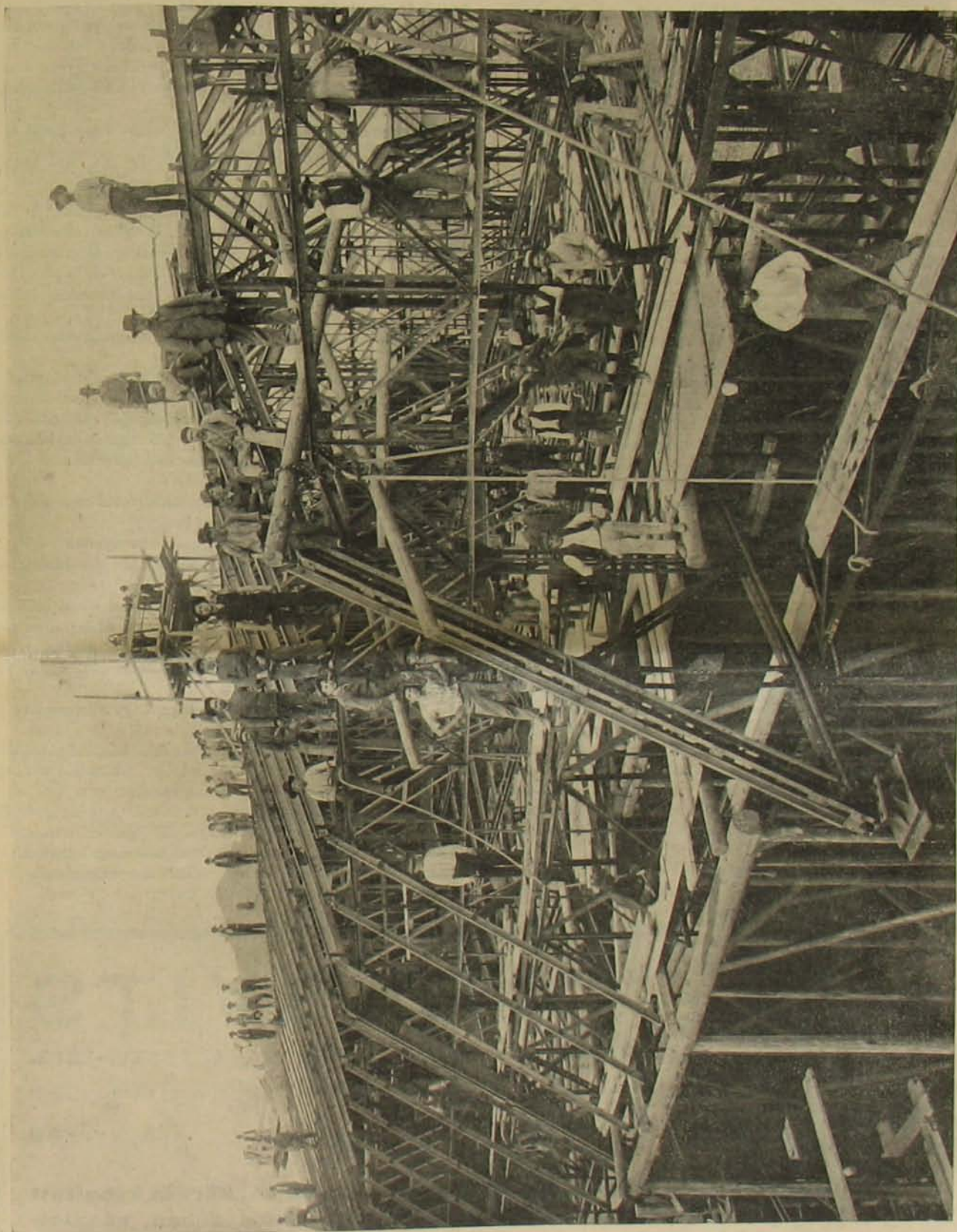
1880. X. 14. 1. és 2. Az iroda általnyit terhelik. 3. Vagy nyitva tartozik hagyni, vagy pedig a kellő számnak és szükséges nyomtatványt helyettesének elszámolás kötelettsége mellett átadni tartozik.

L. F. Csendőr ez. őrsvezető.

1901. Ha gyalogos volt, nem léphet át az ön helyzetében, lovasnak. Szolgálattal úton kérje, az okmányokat majd az illetékes parancsnokság fogja csatolni, hogy át fogják-e venni, azt mi előre meg nem mondhatjuk.

Korompavasgyár. Értesülésünk szerint megküldetik.

% Anyakönyvi lap hiányában feleletet adni nem tudunk, ha annak ideje eljön, bizonyára meg fogja kapni.

A budapesti új Népopera építkezése. — A felvételközvet.

365. Tudtunkkal nem, de kért a szolgálati úton kérheti, kérelmét teljesítik-e, az a jövő titka.

Sz. L. 1. Igen. 2. A gyalogságtól származó tábornoakok. 3. 1909. évi január hó 4. é. 4. A gyalogsági tábornoak gyalogsági, a lovasági tábornoak lovasági kardot visel.

Főherceglaki őrs. 1. Az eredmény 98 korona helyes, de a kidolgozás sorrendje nem természetes, mert előbb kell az egyévi kamatot kiszámítani, s ha ez meg van, az ötévi annak ötszöröse. 2. A kidolgozás helyes, de az eredmény nem 863¹/₃ hanem 863²/₃ korona.

K. P. Szászrégen. Csak annak, a kinek az ügyeleti vagy készségi szolgálat előírva van.

Fáradt test. Ha tényleg úgy van, mint írja, úgy nyugdíjat fog kapni.

Erdeklődő 676. 1. Ha világitási átalányt élvez, nem. 2. Szabály szerint nem. 3. Már be is fejeződtek.

1. K. csendőr. Igen. Legalább 170 cm. magasság. Személyesen kell jelentkezni a rendőrfőkapitányságnál. Jelentkezés illetve felvétel minden hónap 12, 13, 14, 26, 27, 28-án délelőtt 8 órákor. Próba időse rendőr havi zsoldja 66 korona 66 fillér. Rendőr fizetése évi 1000 korona törzsfizetés és 400 korona lakbér.

Igényjogosult. 1. Nem lehet. 2. Az államépítészeti hivatal rendelkezései szerint. 3. Nem. 4. Kereskedelmi minister. 5. Legkisebb fizetése 800, legmagasabb 1000 korona és 200 korona személyi pótlék, a vármegyénél a fizetés különböző. 6. Kinevezhető. Csendőrségi nyugdíja azon összeg erejéig lesz beszüntetve, a mennyire utmesteri fizetése és nyugdíja együttvéve nagyobb, mint az a fizetése, a melynek alapján a csendőrségnél nyugdíjaztatott. Mellékjárandóságok nem vétetnek figyelembe. 7. Kinevezhető. 8. Katonai és csendőrségi ideje beszámít, ha megszakítás nem áll fenn. 9. Ugy mint az állami szolgálatnál.

N. M. Őrvezető Keczel. Szakaszvezetői vagy tizedesi rendfokozat, német nyelv bírása, nőtlen vagy gyermeknélkül özvegyi állapot, tul nem haladott 35 éves életkor, tetszetős külső és ügyes magatartás, egészséges, erős testalkat, 174 cm. testmagasság, a törvényszabta tényleges szolgálatból legalább két évnek a leszolgálása. Illetékek: testőr őrmester 1:50 korona, testőr szakaszvezető 1:30 K, testőr tizedes 1:90 K naponta. Szolgálati juttalomdíj minden altisztnek 35 K. Feladat: a biztonság és rend kezelése a legmagasabb udvar tartózkodási helyén, továbbá a rend fenntartása nagyobb felvonulásoknál, a küldöncszolgálat teljesítése a legfelsőbb udvartartásnál és a futárszolgálat. 2. Hogyan ily sapkák rendszeresítettnek-e ha igen mikor, az még teljesen bizonytalan.

N. L. Próbaszolgálatot kell teljesítenie és vizsgát kell tennie. Sz. P. Őrvezető. Nézetünk szerint nem irhatja ki.

120. Az erkölcsi és vagyoni bizonyítványt a járőr illetve őrsparancsnokság beszerezni tartozik.

1886 R. cs. 1. Csak akkor viselhető, ha tényleg járőrvezető. Lásd 1895. évi 1809/eln. és 1896. évi 5843/eln. számú bonvédelmi ministeri rendeleteket. 2. Hatósági szabályrendelet intézkedik.

Attila. Büntetésről egyáltalában nem, legfeljebb gyermektartási költségekről lehetne szó, ez esetben azonban nézetünk szerint arra sem fogják itélni az illetőt.

Sz. F. csendőr Cseta. Kérdéses összeget a sajátjából tartozik fizetni.

Róbert. 1. Nem nyertek. 2. Teljesen bizonytalan. 3. Feltüvizsgálat alkalmával adja elő kérelmét s o mellett nyujton be felségfolyamodrányt ia. Ha a megszakítás tényleg nem az ön hibájából történt, van kilátása, hogy ügye kedvezően intéztetik el.

V Remény 1. Igen. 2. Olvassa el a Őrsgazdászatzkezelési utasítás 2—3. §-át. 3. Az átalány terhére. 4. Az irodai átalányból.

B. Őrmester. Forduljon Havranek János badnagy úrhoz, Rimaszombat.

100. 1. Az őrsparancsnok belátására van bízva. 2. Nem mehet vissza.

1000. Az öltözködési és felszerelési szabályzat a következőképpen intézkedik. •A jelentkezések átvételére hivatott előjárók az öltözködés tekintetében könnyítéseket engedélyezhetnek. • Ha tehát szakaszparancsnoka a jelentkezést szavolyznbonyban nem engedi meg, úgy szolgálati zubbonyban kell jelentkezni.

Ó. a. Az irodai átalányból.

1911. Idézett körrendelet a laktanyaszabályokat nem helyezte hatályon kívül, — csak olvassa el jól! —

B. J. Őrmester és H. J. sorsjegyei nem nyertek.

D. J. Őrst. Brád. 1. Ha vétség, akkor a kir. járásbíróshoz tartozik. 2. Lopás.

S. S. Az eset részleteitől függ, hogy tulajdon elleni kibágás, vagy közcsend elleni kibágás, esetleg utóbbi és beesületsértés által létrejött bünhalmazat forog-e fenn? Utóbbi esetben a kir. járásbíróshoz illetékes. A feljelentés mindenesetre csak egy helyre teendő.

115 szám. A hatóság felfogásától függ, hogy alkalmazza-e az 1879. évi XL. t. cz. 122. §-át.

Érdeklődő. Az állami kezelés alatt álló bányatároladákhoz tartozó állomásokon végleges alkalmazásában töltött idő a nyugdíjba beszámít, ha az átlépésnél megszakítás nem jött létre. A beazámitást a felülvizsgálatnál kell kérni. A pénzügyőrségi szolgálatot elbocsájtási bizonyítvánnyal kell igazolni, s az ott töltött időnek beszámítását ugyancsak a felülvizsgálatnál kérni. A megszakított szolgálati idő nem számít a nyugdíjazásnál.

M. D. csendőr. •Ha a kellékek megvannak, felveszik.

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyár részv.-társ.

M. kir. csendőrség, boszniai csendőrség, cs. és kir. közőshadsereg szerződ szállító!

Budapest, Rákóczi-út 6. sz.

Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbőrből készített különlegességeinek szerződéses árban, részletfizetési kedvezmény melletti szállítását. " " "

Kívánatra árjegyzéket bérmentve küldünk

FEJTÖRŐK.

Képtalány.

Számrejtvény.

- 13, 8, 1. Híres magyar város,
 2, 7, 5. Sok belőle káros.
 10, 3, 9. Ruhád alatt hordod.
 15, 14, 11, 2, 6, 12. Mindig halált hozott.
 4, 10, 1, 5. Ilyen volt minden ősrünk.
 1-15. Kedves ismerősünk.

Betűtalány.

é g

* *

Megfejtési határidő: 1911 szeptember 11-ig.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet királyné Szanatorium-sorsjegy lesz kiesorsolva.

Lapunk folyó évi 32. számában közölt fejtörők helyes megfejtése:

Képtalány: «Arany János balladái». — Verstálány: «Muszáj». — Tréfás kérdés: «Ha a két zsákol egymásra huzva töltjük meg».

Helyesen megfejtették: Farkas János csendőr Torjás, Horvát István cs. őrmester Lónyabánya, Néb Mihály cz. őrovezető Bácsmadaras, Nagy József őrmester Vésztó, Deák Ignác járőr-mester Jászapáti, Bódis Sándor prb. csendőr Sárosszentimre, Kiss Győző őrstő Vác, Deli János őrovezető Vác, Kormos őrmester és neje. Merka őrv. és Sándor csendőr Buzita.

A kiesorsolt Erzsébet királyné szanatorium-sorsjegyet Farkas János csendőrnek Torjásra elküldöttük.

HIVATALOS RÉSZ.

Curiai döntvények.

Ha a mezőrendőri kihágás különböző egyének kárára követtetett el s a károsultak jogközösségben nem állanak, a mennyiben a kár egyénenként 60 koronánál kevesebb, az 1894: XII. t.-czikk 93. §-ának a) pontja szerint mezőrendőri kihágást képez s elbírálása a közigazgatási hatóságok hatáskörébe tartozik.

(A m. kir. hatásköri bíróság 1910. évi 48. sz.)

A szabadon élő mezei nyul mindaddig, míg el nem fogják, uratlan jószág. Ha az ily nyul valakinek a kertjébe menekül, azzal az illetőnek tulajdonává nem válik; ha tehát a kertjébe menekült nyulat másvalaki elfogja vagy elviszi, cselekménye nem lopást, hanem vadászati kihágást képez s elbírálása a közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik.

(A m. kir. hatásköri bíróság 1910. évi 59. sz.)

Juhbusnak piaczon való árusítása nem büntethető.
 (A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 14,202/1911. sz. határozata.)

Füstölthús eladása még nem kifőző ipar.
 (A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 8,042/1911. sz. határozata.)

A korhatár, a melyen belül jogosulatlanul kivándorló magyar állampolgárok védkötelezettségi szempontból felftartóztathatók, a 17. életévtől a 36. életévig terjedőleg állapított meg.

(A m. kir. belügyminiszternek 1910. évi 53,842/II. sz. határozata.)

Ha valaki este vagy éjjel a katb. lelkésztől a lélekharang megbnzását követeli és a lelkész ellenzése után erőszakosan felront a toronyba és meghuzza a lélekharangot, közcsend elleni kibágúst követ el, melynek elbírálása a közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik.
 (A m. kir. hatásköri bíróság 1910. évi 77. sz. határozata.)

Az 1894: XII. t.-cz. csak azokat a cselekményeket minősíti mezőrendőri kihágásoknak, melyek a mezőgazdaság céljaira rendelt területeken vagy dolgokon követtetnek el. A vasuti batárkaró eltávolítása vagy rongálása nem mezőrendőri kihágást, hanem a büntető bíróság hatáskörébe tartozó cselekményt képez.

(A m. kir. hatásköri bíróság 1910. évi 66. sz. határozata.)

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes őrösön fúom és jó hangszert szállítani, mint REMENYI MIHÁLY, s Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, czimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, stb., míg Reményi legújabb képes-külön költségetes díjtalanul. Kivitel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és őrösön. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kérésre.

Pénzbeli megjutalmazások.

A m. kir. honvédelmi miniszter ur a folyó évi 76,824/16. és 76,838/16. számú rendeleteivel a Csendőrségi és a Török Ferencz-féle jutalmazási alapokból az alább megnevezett csendőrlegénységnek, augusztus 18-án, mint az Ő császári és apostoli királyi Felségének legmagasabb születése napján kifizetendő, alábbi jutalomdíjakat adományozta:

I.

A m. kir. és a m. kir. horvát-szlavon csendőrségi jutalmazási alaphól:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Jáger János, Opra Imre, Lukács Gedeon, Ember Zoltán, Kovács Sámuel, Szakács József, Lőrincz Gyula, Gergelyi János, Jánosi Ferencz csendőr cz. őrsvezetők 20—20 korona.

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Móra Mátyás cz. őrmester 60, Torma Vilmos cz. őrsvezető 40, Kárászi Gyula cz. őrsvezető 30, Pap István cz. őrsvezető, Lukács Péter, Szabó Lajos I. csendőr, Balácsi Lajos II., Nyiri Imre, Csépi Sándor Pataki Dénes csendőr cz. őrsvezetők 20—20 korona.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Staub Ferencz csendőr cz. őrmester, Gy. Szabó Sándor cz. őrsvezető 50—50, Bertók Béla cz. őrsvezető 30, Horváth Ferencz I. őrmester, Vass József cz. őrmester, Csik János I. cz. őrsvezető, Bacsa István cz. őrmester, Nyikus Mihály, Takács István cz. őrsvezetők, Krajnyik József, Petri Mihály, Barizs Lajos, Hultai György csendőr cz. őrsvezetők, Hegyesi Gábor és Marcsó István cz. őrsvezetők 20—20 korona.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Kovács Mihály, Ilyés Fülöp cz. őrmesterek, Pongrácz Károly, Papp Sándor cz. őrsvezetők, Laszavics Sándor, Bráz Károly, Nagy Pál Máté és Csaknád János csendőr cz. őrsvezetők 20—20 korona.

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Szennai István cz. őrmester 30, Hrebus Mihály cz. őrmester, Janka József, Csuka Miklós cz. őrsvezetők, Sevcsik Jakab, Puskás Lajos, Bocsa Ede csendőr cz. őrsvezetők és Kucserka Pál csendőr 20—20 korona.

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Vida István cz. őrmester, Németh István I., Zsoldos Bálint, Góczán Gyula cz. őrsvezetők és Bazsika Lajos csendőr 20—20 korona.

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Gergely János I., Ujvári Tivadar, Tóth Ferencz cz. őrmesterek, Fülöp József, Toók Mózes csendőr cz. őrsvezetők, Cseke András, Pál István II. és Tamás Imre csendőrök 20—20 korona.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Gönczi Lajos, Lipcsei Gábor, Sinkó Sándor és Varga István cz. őrsvezetők 20—20 korona.

A m. kir. horvát-szlavon csendőrparancsnokságnál:

Seketa János őrmester és Dragicevic Iván cz. őrmester 30—30, Masie István, Fındrik József és Prebeg Iván cz. őrmesterek 20—20 korona, mindössze: 1610 korona.

II.

A Török Ferencz-féle jutalmazási alaphól:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Cseregő Péter és Sedelán Győző csendőr cz. őrsvezetők 40—40, Barta Ferencz őrmester, Farkas Sándor és Magyar András cz. őrmesterek, Székely Domokos és Pál István cz. őrsvezetők, Demján János, Fábrián József, Horváth Dénes és Bankó János csendőr cz. őrsvezetők 30—30 korona.

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Bogsán János csendőr 90, Piró Emilián csendőr és Soós János csendőr cz. őrsvezető 60—60, Baráth Lajos cz. őrsvezető 40, Demeter Ferencz cz. őrsvezető, Sztóics György, Rác László, Kusztura Ferencz, Sebestyén János csendőr cz. őrsvezetők és Cseffán György csendőr 30—30 korona.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Zsifkovics Béla csendőr cz. őrsvezető 80, Tóth András cz. őrmester 70, Lepárt József járásőrmester, Markovits Horváth Mihály, Szili János, Lábadi András, Németh János I. cz. őrmesterek, Juhász Sándor I., Balázs György, Ács Lukács, Gács László, Kiss Albert cz. őrsvezetők, Barkóczy János, Ferencz Sándor, Csajbók János és Hegedüs Sándor csendőr cz. őrsvezetők 30—30 korona.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Demeter Sándor cz. őrsvezető 50, Bobula Péter őrmester, Seres Gergely cz. őrsvezető és Décsai Lajos csendőr cz. őrsvezető 40—40, Péter Péter cz. őrmester, Balla Alajos, Szancsik László cz. őrsvezetők, Nagy P. József csendőr cz. őrsvezető és Ács Béla csendőr 30—30 korona.

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Záhorszky István cz. őrsvezető 100, Bellér Mihály cz. őrsvezető 90, Kovács Vendel csendőr cz. őrsvezető 70, Almási Simon csendőr 50, Pülöp Lajos csendőr cz. őrsvezető 40, Kutlik Vendel cz. őrmester, Zeigó József cz. őrsvezető, Horváth József I. csendőr cz. őrsvezető és Imre Ferencz csendőr 30—30 korona.

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Viszló Imre cz. őrsvezető 40, Páris Lajos, Szőke István, Hideg Antal cz. őrmesterek és Klein Károly cz. őrsvezető 30—30 korona.

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Nemes József csendőr cz. őrsvezető 80, Szabó József csendőr cz. őrsvezető, Veres István cz. őrsvezető 40—40, Mihály Elek, Szász András cz. őrmesterek, Biró Márton, Katléder János és Bakó Dániel csendőr cz. őrsvezetők 30—30 korona.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Armos Dániel csendőr cz. őrsvezető 100, Szabó Imre cz. őrmester, Németh János és Fűzi György cz. őrsvezetők, Magas Mihály és Hubi Ferencz csendőr cz. őrsvezetők 30—30 korona; mindössze: 2860 korona.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Okiratilag megdicsőrtettek:

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőr-ség felügyelője által:

Garamszögi László és Varga Ferencz IV. sz. csendőrkerületbeli járásőrmesterek, hosszas csendőrségi szolgálatuk alatt a közbiztonsági szolgálat, valamint az alárendelt őrsök és legénység vezetői és nevelési terén

példaszerű kötelesség-hűséggel párosult igen eredményes tevékenységükért.

Sztrozsenyiczky László IV. számú csendőrkerületbeli járásörmester, 17 évet megbaladó csendőrségi szolgálata alatt, a közbiztonsági szolgálat, valamint alárendelt őrsének és legénységének mintaszerű vezetése és nevelése terén kifejtett buzgó és eredményes tevékenységeért.

Bobula Péter IV. számú csendőrkerületbeli őrmester, hosszabb csendőrségi szolgálata alatt, a közbiztonsági szolgálat terén, különböző alkalmaztatásában, kiváló szorgalommal kifejtett igen eredményes tevékenysége, valamint alárendeltjeinek helyes nevelése és vezetéseért.

Zsádon Benjamin IV. számú csendőrkerületbeli ez. őrsvezető, egy boltokat fosztogató és a vagyonzbiztonságot hosszabb időn át veszélyeztetett tolvaj-szövetkezet tetteiseinek és orgazdáinak 11 napon át, körültekintéssel folytatott fűrésztő nyomozás utáni kiderítése, elfogása és a bűnjelek biztosításáért.

Brindza József IV. számú csendőrkerületbeli csendőr ez. őrsvezető, 15 éven felüli csendőrségi szolgálata alatt, a közbiztonsági szolgálat terén kiváló buzgalommal teljesített eredményes tevékenységeért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Kálmán József I. ez. őrsvezető II-od altiszt és Baranyai János I. csendőr ez. őrsvezető, Kocsola közszégben 1911. évi július hó 4-én kiűtött tüzvérszél, a vagyontmentés és a tűz továbbterjedésének meggátlása körül kifejtett buzgó és eredményes tevékenységükért.

Előléptettek:

1911 augusztus 16-ával:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Végh József, Sámu Mihály, Miklós György, Partin Mihály, Kakucs Márton, Kis Benjamin, Hegedűs István, Barta János, Biró Balázs és Benedek Ferencz őrsvezetők, *ez. őrmesterekké*;

1911 augusztus 1-ével:

a m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Biró József, Uhlár István, Román Mihály, Berencz József és László Antal ez. őrsvezetők, *őrsvezetőkké*; végül

az 5 évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

1911 augusztus 16-ával:

Tamás János és Reszeták Sándor csendőrök, *csendőr ez. őrsvezetőkké*.

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

A II. osztályú legénységi katonai szolgálati jellel elláttattott:

a m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Hasznosi László ez. őrmester, 1911 aug. 19-én és a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában: Sándor Gábor ez. őrmester, 1911 július 25-én.

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Antal Imre, Tyiornán János, Bolozsán József, Takács István, Filep József, Karácsoni Dénes, Zsurka Sándor, Szücs Aurél, Pantea Demeter, Minton János, Budecsán Izidor, Ilca Demeter, Benke Mihály, Mester Sándor,

Oláh József, Nagy Károly II., Prumás János, Csiszár István, Szatmári István, Bárdosi Sándor, Mara Mózes, Bartha Lőrincz, Orosz Vincze, Cseke Lajos és Fazékas István csendőrök.

a m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában: Jankovics Pál, Osvát Károly, Rádi Géza, P. Kocsis Gáspár és Kovács József IV. csendőrök; továbbá

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Kluesik József, Biró Károly, Helprin Lajos, Markó János, Frühwald Ferencz, Csölle István, Vanyek István, Turján Károly, Petrocics Pál, Dékány Romuald, Oszkai Károly, Lonszki Sándor, Kutysis János, Pálfi Jakab, Jankó József, Fikner Mihály, Bazsó Kálmán, Torma Rafael, Laki János, Bakus Ferencz, Bathó József, Balogh József, IV. Soóky Antal, Schultz Ferencz, Nyikony Ferencz és Dudás Ignác csendőrök.

Lovaglási jutalomdíj.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Matyikó András csendőr ez. őrsvezető 3 drb.;

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Asztalos Sándor őrmester 4 drb., Lenárt József, Haris József, Bleier Rezső járásörmesterek, Pándi József ez. őrmester, Vén János, Turcsányi Bertalan, Vadász Mihály, Fekete József, Bécs Károly ez. őrsvezetők, Kádár István, Sántha Ignác, Eszik Mihály csendőr ez. őrsvezetők, Barna Imre, Biró Antal, Hajós Rezső, Kövári Mihály, F. Gál István, Vida József, Popovics Antal, Homok Lajos, Deák Mihály, Molnár János, Lusztig Sándor, Jámbor Zsigmond, Török Sándor, Bálint István és Kovács Antal csendőrök 3—3 drb., Schmidt Henrik, Bodnár András, Anik János, Paukócs János, Gál Ignác járásörmesterek, Tim József, Ottova Gyula ez. őrmesterek, Bartha Mózes, Molnár György ez. őrsvezetők, Bali Imre, Németh István, Biró Imre csendőr ez. őrsvezetők és Tóth János csendőr 1—1 drb. 10—10 koronás aranyból álló lovaglási jutalomdíjban.

Névváltoztatások:

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Muszka György csendőr, a m. kir. belügyminiszter urnak 1911. évi 99,787/VI—a szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknevét «Kömlosi»-ra változtatta.

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Zrim István próba csendőr, a m. kir. belügyminiszter urnak 1911. évi 103,632/VI—a számú engedélye alapján, vezetéknevét «Zalai»-ra változtatta.

Házasságra léptek:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Kéri János ez. őrsvezető, Algya Margit Ilonával, 1911 július 25-én, Debreczenben.

Rákosi Gy. Zsigmond őrsvezető, Antal Ilonával, 1911 augusztus 5-én, Alsórákoson.

Kardos Géza ez. őrsvezető, Tóth Rózával, 1911 aug. 8-án, Magyarpéterden.

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Varga Ilés csendőr, Kovács Katalinnal, 1911 aug. 1-én, Nagykikindán.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Kinöses József cz. őrmester, Kinöses Erzsébettel, 1911 július 6-án, Királydarócson.

Varga Ferencz csendőr cz. őrsvezető, Juhász Erzsébettel, 1911 július 8-án, Putnokon.

Hübel Péter Pál cz. őrmester, Rübli Márta Annával, 1911 július 4-én, Técsőn.

Lengyel István cz. őrsvezető, Kocsi Etelkával, 1911 július 8-án, Váriban.

Telesi László csendőr cz. őrsvezető, Kocsi Rózával, 1911 július 8-án, Váriban.

Pauk György cz. őrmester, Krausz Czecciliával, 1911 augusztus 6-án, Zalacsán.

Juhász Ferencz cz. őrmester, Konecsni Mária Katalinnal, 1911 július 5-én, Eperjesen.

Kosiczky János cz. őrsvezető, Sax Irén Helénnel, 1911 július 4-én, Szepesolasziban.

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Pál Sámuel cz. őrsvezető, Medgyesi Eszterrel, 1911 július 23-án, Alcsutón.

Tóth József IV. cz. őrmester, Szakony Rozáliával, 1911 augusztus 14-én, Zalaegerszegen.

Bebes István cz. őrsvezető, Göcsei Juliannával, 1911 augusztus 5-én, Czirákon.

Szabó Géza cz. őrsvezető, Leporisz Jankával, 1911 július 15. Privigyén.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában: Száva Sándor cz. őrsvezető, Bordás Annával, 1911 július 17-én, Borgóbeszterczén.

Nagy József cz. őrsvezető, Pákozdi Lidiával, 1911 július 23-án, Czeplédon.

Csetnek József cz. őrsvezető, Joó Erzsébettel, 1911 július 10-én, Szatmár-Németiben.

Kalik János csendőr cz. őrsvezető, Bakó Juliannával, 1911 július 15-én, Fehérgyarmaton.

Galambosi Péter cz. őrmester, Kiss Teréziával, 1911 augusztus 3-án, Debreczenben.

Urbán Ignác cz. őrmester, Barna Ilonával, 1911 augusztus 5-én, Kunszentmártonban.

Varga Lajos őrsvezető, Márk Vilmával, 1911 aug. 6-án, Bárádon.

Ferencz István cz. őrsvezető, Osgyáni Judittal, 1911 augusztus 5-én, Czeplédon.

Molnár Gábor cz. őrmester, Szilágyi Máriával, 1911 július 5-én, Szamosdobon.

Gösi Pál cz. őrsvezető, Bácsi Eszterrel, 1911 július 22-én, Tarádon.

Szilágyi Endre csendőr cz. őrsvezető, Halkai Rózával, 1911 július 22-én, Szatmár-Németiben.

PÁLYÁZATOK.

Egy hivatalozolgai állás a zirczi kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 200 korona, esetleg természetbeni lakás. Rubailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a veszprémi kir. törvényszék elnökéhez 1911 szept. 19-ig.

Egy irtóki állás a topánfalvi kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 400 korona. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a tordai kir. törvényszék elnökéhez 1911 szept. 18-ig.

Egy irtóki állás a kisvárdai királyi járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 400 korona. Négy középiskolai osztály. Magyar nyelv szóban és írásban. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a nyiregyházi királyi törvényszék elnökéhez 1911. évi szept. hó 19-ig.

14 hivatalozolgai állás a m. kir. postatakarékpénztárnál. Fizetés pótlékkal 700 korona. Lakpénz 400 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Számonlásban való tökéletes jártasság. Kérvények a m. kir. postatakarékpénztárhoz, Budapest, Hold-u. 4. 1911 szept. 20-ig.

Egy irtóki állás a báni királyi járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Szabályszerű lakpénz. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a trencsényi kir. törvényszék elnökéhez 1911 szept. 16-ig.

Egy hivatalozolgai állás a beregszászi kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 240 korona, esetleg természetbeni lakás. Rubailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a beregszászi kir. törvényszék elnökéhez 1911 évi szept. 30-ig.

Egy hivatalozolgai állás az aradi m. kir. pénzügyigazgatóságnál. Évi fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 320 korona. Rubailletmény 100 korona. A magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények az aradi m. kir. pénzügyigazgatósághoz 1911. évi szept. hó 15-ig.

3-szori bekenésre megszábaadul kellemetlen láb-, kéz- és hónaljzizadásától a Riesz-féle kenőcs használata által. 1*20 fillér beküldése ellenében bérmentve, utánvétellel 1*75 fillérért szállítja Riesz A. gyógyszerész Szent János gyógyszerháza, Budapest. Széna-tér 1. (Azelőtt Kiskunhalas.) Értéktelen utánzatoktól óvakodjék. — Postai szétküldés naponként. — Gyógyszerkülönlegességek nagy raktára.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =
VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

... Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban. ...

Jegyzék a kitiltott őrsfőzőnőkről bekötve
= raktárunkon kapható. =

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Filantropia és fegyverhasználat.

Irta: *Bessenyei László Béla* hadnagy, oktató tiszt.

II.

Dolgozatomban elején említettem, hogy az eljáró csendőr egyéniségétől és fellépésétől függ, hogy engedi-e a dolgot a fegyverhasználatig fejlődni.

Főleg azon eseteket értem, mikor népgyűlés, választás vagy hasonló alkalmakkor a csendőrség egy néptömeggel szemben a rend fenntartására van kivezényelve.

Ennek bebizonyítására egy választást írok le. Hely, idő és szereplők mellékesek, fődolog, hogy megtörtént.

A karhatalmi parancsnokot kiszállásakor azzal fogadták, hogy a hangulat oly izgatott és a választók oly közismert verekedők, hogy a fegyverhasználat elkerülhetetlen.

A karhatalmi parancsnok, bár a szükséges óvintézkedéseket megtette, nem ijedt meg, mert bizott emberismeretében és kipróbált módszerében.

A választás reggelén a betérülő választópolgárok hangulata igazolni látszott az ijedősek félelmét.

A felvonulók ellenséges pillantásokat löveltek a felállított katonai kordon és a 2—3 ott portyázó csendőr felé, sőt hangos megjegyzésektől sem tartották magukat vissza.

A karhatalmi parancsnok első dolga volt a felvonuló községek vezető embereit felkérni, hogy embereik között igyekezzenek rendet tartani. Itt azonban gyenge támogatásra talált. Még az a fenyegetés sem használt, hogy ők lesznek első sorban felelősségre vonva, ha valami baj talál esni.

A csendőrök — bár 25 fő volt összpontosítva — a választójárás területén szét voltak szórva úgy, hogy legfeljebb délutánra volt összegyűlésük várható. Addig azonban minden előadhatta magát, mert a hangulat puskaporos volt, sőt előző nap alkalmasint gyújtogatásból eredő tüzvész is volt.

Nem maradt más hátra, mint személyes befolyásút érvényesíteni. Tudott jól a nép nyelvén beszélni és ezt a tulajdonságát sietett is felhasználni.

Aztól a perectől fogva nem volt nyugta, folyton a tömeg között forgott, nem törődve a veszéllyel, a mi esetleg érheti. Ifjával, vénnel szóbaállott, őket érdeklő

dolgokról beszélt, sőt meg tájsholásukat is igyekezett utánozni. Elkénte bizalmatlanul fogadták, de könnyed, vig modora hamar megnyerte az embereket és a kihez ismételtlen közeledett, az már mosolyogva fogadta. A kiabálókat jóakaró tréfás hangon intette rendre, hogy azok a már megnyert emberek korholásaira is szegyenkezve távoztak.

Oly nagy lett végre népszerűsége, hogy éljenezni kezdtek őt, sőt egyesek kijelentették, hogy megtisztelve éreznék magukat, ha ottlevő leányaikat megtánczoltatná. Természetesen erre nem került sor.

Sietett azonban ezt a kedvező hangulatot saját céljaira kiaknázni. Díserte a tömeg szép magatartását és egyeseket, kiknek zavargásától felt, megbizott a rend fenntartásával.

A tömegben már így nem kis tekintelyre szert tett egyén részéről ezek azt a bizalmat kiváló megtisztetésnek vették és igyekeztek annak meg is felelni.

Nem is volt szükség ott még arra a pár csendőrré sem, mert megbizottai még a hangosabb kiabálást is megszüntették. A több éjen és napon át teljesített szolgálattól fáradtan bevonuló csendőrlegénységre szükség nem volt. A parancsnok pihenni küldte őket, hogy következő éjjeli szolgálatukhoz erőt gyűjtsenek.

A maga helyén alkalmazott humor sokszor bámulatos hatást ér el.

Ugyanannál a választásnál történt a késő délutáni órákban, mikor már az elfogyasztott ital hatása erősen érezhető volt. Az egyik párt felől egyszerre erős ordítás hangzik fel. A másik párt közelében álló karhatalmi parancsnok erre odasiet és hitja, hogy a valami okból felizgatott tömegnek még egy kistermetű szabólegény lázító szónoklatokat is tart és hit a kisebbségben maradó párt emberei közül nagyobb zavargás veszélye nélkül eltávolítani lehetetlen.

A helyzetet gyorsan felfogva, a még ki nem játszott, de leghatásosabb fegyveréhez nyult, a nevetségessé tételhez.

A megjelenésére beállott elcsendesedést arra használta fel, hogy az előtte ugráló alak feje fölött elpillantva, messze hallható hangon kérdezte: »Ki kiabál itt?»

Egyszerre csend lett. Úgy látszik mindenki esodálczott ezen a kérdésen, mikor látták, hogy a zaj okozója a kérdő előtt ugrál.

STOWASSER JÁNOS osas árt és kórályt udvari szállító a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir. honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a **Ludovika Akadémia** házi hangszerkészítője, az **Ocskai és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.**

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fúvó hangszereit és alkatrészeket, Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöletnek. Árjegyzék minden hangszerrel külön küldetik. **Magyarország legnagyobb vonós és fúvós hangszerek gyára.**

A csendet felhasználva megragadta a kétségbeesetten kapálódzó kis pupos emberke gallérját és a tömeg fejmagasságába emelve azt mondta: «Gyere csak közelebb hadd lássalak!»

Az erre el nem készült tömeg nevetésben tört ki és a karhatalmi parancsnoknak nyert ügye volt. A csufolódók: «Gyere csak közelebb hadd lássalak!» kiáltása elüldözte a szabólegényt, úgy, hogy félóra múlva még a választás területén sem volt feltalálható.

Mindenki saját magáról tudhatja, hogy szép szó, rábeszelésnek inkább enged, míg a gorombaság elégületlenné teszi, sőt ellentállását hívja ki.

Minden emberben meg van az. Hol az érzület oly romlott, hogy ilyennek nem engedne, ott sem veszett ám kárba a szép szó. Meg van legalább fosztva attól a mélységtől is, hogy a csendőr magatartása, mely emberi méltóságában sértette, ösztönözte az ellenállásra.

Azonkívül tudjuk, hogy bármily jogos is volt a fegyverhasználat, egy jobbjézű ember — a csendőrrel ez feltételezhető — mindig bizonyos lekinyugtalanságot érez. Milyen lehet már most azon csendőr lelki állapota, ki később az esetet nyugodtan átgondolva, arra az eredményre jut: «Ebben az esetben, ha így, vagy úgy cselekszem, elkerülhettem volna a fegyverhasználatot.»

Az emberszeretetet, a humanizmust azonban túlhajtani épen oly hiba, mint ellene vételeni.

Vannak esetek, mikor a csendőr akkor cselekszik az emberszeretet érdekében, ha minden rendelkezésére álló eszközzel kiirtja a társadalom testén rágódó férget.

Egy veszélyes gonosztevő: gyilkos, rabló stb. veszélyesebb mint a farkas vagy bármely veszélyes vadállat, mert rajta van az Isten képmása, mely a tisztességes emberek közötti megjelenést lehetővé teszi. A vadállatot messziről meglátja az ember, de a veszélyes gonosztevőt közelébe engedi és csak későn ismeri fel a veszélyt.

A «Szerv. ut.» 11. §. 4. pontját vélem egyedül szigorúan alkalmazandónak.

A veszélyes gonosztevőt a nép közé szabadítani annyi, mintha veszett eb szabadul a nyáj közé. Az harap, mert állapota kívánja: ez őt, rabol, mert természete megengedi és könnyebb megélhetési forrásnak tekinti.

Kérdem: érdemel-e kiméletet az, ki csak alkalomra vár, hogy raboljon gyilkoljon, ki előtt egy emberélet annyit sem ér, mint egy csirke élete?

Természetes dolog, hogy itt is csak akkor alkalmazandó a lőfegyver, ha a csendőr parancsoló rákiáltására meg nem áll, vagy a csendőr látja, hogy sem maga, sem az esetleg ott levők segítségével el nem foghatja, vagy a terepviszonyok olyanok, hogy minden pillanatban nyoma vesztet.

Itt tényleg nem használ a szép szó, nem a kérés, itt fenyegetés szükséges és annak nyomatekót a fegyver ad.

Ki az az ember, ki ily módon elnézésre nem számíthat?

Nem értem azt, a ki hirtelen támadt haragjában valakit megölt, mert az tettet alkalmasint megbánta és többet másra nem veszélyes. Az sem mindig sorolható ide, ki haragosát bár jól kidolgozott terv szerint, hidegvérrel megölte, mert ez előtt is biztonságban érezheti magát más ember. Ezek még igényt tarthatnak a társadalom és így a csendőr kiméletére.

Főleg azokat tekintem vadállatoknak, kik jogtalan vagyonszerzés céljából raholnak, gyilkolnak, csak azért, mert dolgozni nem akarnak, csak a másé után áhítoznak és ha azt szépszerével nem kapják, nem rettennek vissza a gyilkosságtól sem.

Ezeknél nem pillanatnyi elhatározás, nem a szenvedély vezeti a kezét, hanem keresetforrásnak tekinti és ki előtt épen oly kevésbé van biztonságban a drótostót négy krajezárja, mint a bankár ezrei.

Ilyeneknek tekintem azokat, kik egyenként vagy csoportosan fegyveresen csavarognak, esetleg keresetforrásuk nincs, kik általános tapasztalás szerint nem személyük védelmére, hanem aljas céljaik elérésére és végrehajtására viselnek fegyvert.

Ezek lábball tiporják az isteni és emberi törvényeket, ezek kivonják magukat a társadalom kötelékéből, mi jогon számíthatnak tehát arra, hogy a társadalom őket felemelje és azok kiméletére, kiknek élete ellen törnek? Hiszen a társadalom kigyót melegít a keblén, ha ezeket felkarolja és a bűn melegágyát veti meg, ha ezeket menti. A rossz példa amúgy is vonz, szükséges tehát, hogy mögötte ijesztő rém is legyen.

Nem lesz teljesen céltalan ha befejezésül még egy kérdést világítunk meg.

Ho yan előnyös egy tömeggel szemben szükségessé vált fegyverhasználatot végrehajtani a nélkül, hogy túlnagy vérontást idéznénk elő és hogy a kívánt cél mégis biztosan elérhető legyen.

Természetesen ez az egy-két főhol álló járőrnel talán nehezebben keresztülvihető, de a hol több csendőr egy ember parancsnoksága alatt áll, ott nem ütközik nehézségbe. Előrebocsátom, hogy a fegyverhasználat elkerülhetetlen és a helyzet úgy alakult, hogy a «Szolg. ut.» 27. §. 3. pontja és 68. §. rendelte elfogásokat már eszközölni nem lehet, vagy az ezirányu kísérlet eredménytelennek bizonyult.

Ilyenkor kell a parancsnoknak a legénységet legjobban fegyelmelni. Ha ily esetekben a parancsnok az «Igyes tűz» vezényszóval a legénységet felszabadítja, ugyanaz az eset áll elő, mint mikor a kis gyermek, ha sötét szobában fél és fütyülni, vagy énekelni kezd: ugyanis mindenki igyekszik izalmában minél több lövest tenni, hatra-vakra lönek, nem találnak és ezáltal a tömeget még jobban felbátorítják és izgatják.

A legjobb órák,

47

legszoliditább órák, egyszerűtől a legdrágábbig, egy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műfőrszolg. Szegeden.

25. Juvilások 10 évi jótállás mellett. 20

Arjegyzék ingyen!

„Össztüzet» vezényelni czéltalan, mert vagy egy főkolomposra ezélez mind, vagy vaktában a tömeg közél és sok ártatlant öl meg.

Födolog a moralis hatás.

Ilyenkor kell a parancsnoknak bebizonyítani, hogy ő nem fél és másnak sincs félelemre oka. Ezt bebizonyítja, ha a tüzelést szabályozza.

Ha ily esetben a parancsnok messze halló hangon vezényli: «Tüzelni!... az ellenszegülő néptömeg... Kész!» utána pedig megszólítva egy jó lövő csendőrt, a czéltárgyat megadja: «X. csendőr látja azt a kékkabátos fejezés embert az első sorban? Cél... Tűz!» Könnyítés okából a kijelölt csendőr mögé állhat és karddal a személyt meg is jelölheti. Ha ez nem használna, esetleg más csendőrnek új czélt jelöl ki. A tömeg hallva a parancsnok vezényszavát, mihamar megérti, hogy itt nem tömeggyilkolásra törekszenek, hanem csak egyes főcsahosokra lönek. Ennek megértése után szeretném látni azt, a ki harmadik czélpontnak jelentkezik.

A tömeg erre feltétlen oazlik, vagy legalább is a támadással felhagy és mi két lövéssel, melynek egy-két alattja, esetleg ugyanannyi sebesültje van, gyorsabb és talán jobb eredményt értünk el, mint egy vaktában el-tüzelt sor- vagy egyes tüzzel.

Azon kívül az emberszeretet törvényének is eleget tettünk, mert így csak azok bűnhődtek, kik lázításukkal magukat és másokat romlásba akartak dönteni, míg utóbbi módon talán több hal és sebesül meg olyan, kit pusztán a kíváncsiság hozott oda, a nélkül, hogy a lázadásban része volna, míg a főkolomposok ilyenkor rendszerint megmenekülnek.

Nem megvetendő az a moralis hatás sem, mit ez által úgy a tömegben, mint a csendőröknél elérünk. Amazok vesztik a bátorságukat, látva itt a nyugodtságot, emezek ellenben az idegeiket eleinte megbénító állapot hatása alól szabadulva, bátorságot meritenek és könnyebben átesnek azon a szorongó érzésen, mely ily komoly pillanatokban még a gyakorlottat is elfogja.

Az itt elmondottakból levonhatjuk a következtetést, hogy nyugodt, minden dölyfösségtől ment komoly, de a mellett barátságos és jóakaró fellépés a legritkább esetekben tévesztheti el hatását. Ez közelebb hozza a népet a csendőrhöz és viszont és ha ily magatartásával a csendőr, mint egyén és az intézmény megkedveltette magát, ritkán fog az ügy fegyverhasználatig fejlődni, mert a nép mindig helyzete kimagyarázását és esetleg orvoslását fogja a csendőrtől elvárni, mielőtt orószakhoz nyulna.

Ebben a hitében aztán ne is csalatkozzon. Egy ember túlkapása pillanat alatt lorontja, mit százan építettek.

Azért ellenőrizzük egymás cselekedotét, oktassunk, tanítsunk, hol pedig káros hatásu visszaélést látunk, ott működjön a szigor és azt engedjük át a megérdemelt büntetésnek.

Az algyői fegyverhasználat.*

«Agyon kell verni a csendőröket... még ma csendőrvért iszunk... ne féljete, mert a csendőrök csak vaktöltéssel lönek»...

Ez volt a mottója annak a támadásnak, a melyet Kiss G. Dezső csendőr két sikerült lövéssel vert vissza s a melynek eredménye eddig egy halott, egy életveszélyes és két súlyosan sérült, nem számítva azt a több könnyebben sérültet, a kik a következményektől tartva, eltitkolják sérüléseiket.

A magyar virtus ismét kitört a duhaj legényekből... a bor és a táncz hevitette vérök nem tudott másként csillapulni... csak a vör láttára jöttek magukhoz és kerestek menekülést mindenfelé.

Lapunknak egy barátja, ki a helyszínére kiszállott, az alábbiakban részletesen számol be erről a fegyverhasználatról, a mely Kiss csendőr higgadt és nyugodt föllépéséről tesz fényes tanuságot. Egyetlen egy csendőr állott szemközt mintegy 150 főnyi többé-kevésbé ittas tömeggel, a mely esztét vesztve és emberi formájából teljesen kivetközve, sörös üvegekkel és székekkel támadott meg egyetlen egy csendőrt. Póru! jártak. Annak a csendőrnek helyén volt a szive... az a csendőr nem ismerte a veszélyt s még akkor is, a mikor a támadók egyike már jelsipszinórját letépte s a többiek alig 15 lépésnyiről hajították meg üvegekkel és kövekkel, még mindig figyelmeztette őket. Okosan, figyelmeztető szóval igyekezett elkerülni a vérontást, nevéen szólította a legizgágabb legényeket, szinte kérlelte őket az eltávzásra. Már régen meg lett volna a jogalap a fegyverhasználatra s ő még mindig bizott abban, hogy támadói észre térnek. Figyelmeztető szava azonban siket fülekre talált s ennek tulajdonítható az, hogy a béke csak emberélet árán volt helyreállítható.

Maga az eset a következőképen történt:

Folyó hó 27-én, vasárnap délután, a csongrádmegyei Algyő községben Salamon István korcsmája udvarán tánczmulatság volt. A mulatók jókedvűek voltak s rendezavarástól tartani nem kellett, éppen ezért csak Kiss csendőr lett egyedül kivezényelve. A mulatságot hat óra után Sári Szabó András kubikos-napszamos zavarta meg, a mennyiben egy másik legénynyel összetüzött. Parázs verekedés fejlődött ki ebből, a melynek azonban a helyszínén megjelent Kiss csendőr — a veszekedő tömeget az utcára szorítva — csakhamar véget vetett. Sárít átadta bátyjának, a ki azt hazakisérte.

Ezalatt bent a korcsma udvarán két pártra szakadtak a még ott maradt legények; egyik a csendőrnek, a másik Sárinak fogta pártját s hogy az igazukat dokumentálhassák, hevenyében oly véres verekedést kezdtek, a melynek pár meglékelt koponya volt az eredménye.

* Ily módon leirt, aktuális, hasontárgyu közaleményekért igen hála lenno: a szerkesztőség.

Ha fáj a feje ⁷ no tétovázszék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 percz alatt a legmakaosabb migráint és fofájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispessten. Orvosok által ajánlva. Három dobozról ingy. postai szállítás.

S csodálatos mód, mire Kiss csendőr visszatért, már csendőrvér után áhítoztak pártkülönbség nélkül. Kiss szorongatott helyzetéről tudomást szerzett a községben sétáló Laskai János csendőr, a ki kardot rántva sietett bajtársát védelmezni.

A többszöri figyelmeztetés eredménytelen maradt, a tömeg magatartása mind fenyegetőbbé vált s a két csendőr kénytelen volt — védettebb helyet keresendő — az udvar hátsó része felé hátrálni.

Az udvar közepén van ugyanis a fedett nyári táncz-helyiség, mögötte pedig mintegy 10 lépésnyire a mellék-helyiségek, a melyeknek tőszomszédságában van a kert kerítés. Ebbe a sarokba húzódtak hátra a csendőrök azt gondolva, hogy itt félig-meddig védett helyzetet találnak. Tévedtek. Itt ugyanis egyszerre két oldalról támadtak rájuk, a mennyiben a támadók egy része a táncz-helyiséget megkerülve, közvetlen közelből veszélyeztették a két csendőrt. Kiss csendőr még most is oszlásra hívta fel a tömeget. Egy sörös üveg volt a válasz, a mely Kiss feje felett repült el. Közben Bartók Illés napszámos egy ugrással Kiss csendőr mellett termett s azt meg akarta ragadni, de csak a jelszipcsinórt tépte le. Erre Laskai csendőr letépte Bartókot és azt a társától elkért bilincscsel ártalmatlanná tette. Egy pillanat műve volt az egész. A mikor azután egy sörös üveg magát Kiss csendőrt is mellen találta már elkövetkezett az a pillanat, a mikor már a csendőrök élete komolyan veszedelembe forgott.

S ime Kiss még egy újabb figyelmeztetést kísérelt meg:

— Oszoljanak, mert lövök!

Az éktelen szitkolódás, kiáltás és káromkodásokba azután beleszólt a csendőrfegyver dörrenése is. Egy pillanatig csend van, mire újból kitör a lárma:

— Ne féljete, vaktöltéssel lö! — közben újból egy lövés, a mely megtette a hatást. *Virág Kis Mihály 27 éves nős napszámos hollan, Annus György 18 éves legény pedig halálos sebből vérezve, eszméletlenül lerül el a porban.* Óriási riadalom, iszonyu pánik vesz erőt a tömegben, a mely hanyat-homlok rohan ki az udvarról, a hol még két sulyosan sériült fekszik; nevezetesen Biczók József és Bokor Mihály 18 éves napszámosok.

A két csendőrrel futólépésben megérkező őrsparancsnok azután kitisztítja teljesen az udvart; ezt követi a főzinkosok elfogása.

Letartóztatták: Bartók Illést, Boldizsár Mibályt, Czirok Imrét, Biczók Mihályt, Petróczy Istvánt, Molnár Jánost, Czirok Antalt és Fülí Sándort, a kik kikérdezés után a szegedi ügyészség fogházába szállítottak be.

A holttest ott maradt az udvaron, a három sulyos sériült pedig a szegedi kórházba lett szállítva, a hol Annus György eszméletlenül fekszik. Lábai teljesen érzéketlenek; a czombjába szurt tűt sem érzi meg.

Annus állapota rendkívül sulyos, mert a mikor a vállába kapott lövés után összeesett, agyrázkódást is szenvedett.

A birói kivizsgálás során a fegyverhasználat jogsága kétségtelenül meg lett állapítva.

Ime újból egy eset, a mely legénységünk rendkívüli és halált megvető bátorságáról tesz tanubizonyosságot, egy eset annak az igazolásául, hogy a magyar csendőrnek a veszély tetőpontján is helyén van a szive! Félelmet, meghátrálást nem ismerve, a fegyver becsületét megóvja még akkor is, a mikor féllábbal már a sárban van.

Hősiesen küzdött mind a két csendőr; az egyik felveszi a harcot egyedül egy vérszomjas s a bor hatása alatt állattá fajult tömeggel szemben, a másik pedig meztelen karddal a kézben kér részt a dicsőségből.

Derekas munkát végeztek s mi, a kik derék csendőreinkkel mindig együtt érzünk, őszinte szívből üdvözljük a két hőst.

— n. —

Köpenicki csendőrök garázdálkodásai.

Irta: Stenszky Lajos csendőrfőhadnagy.

Bácsbodrogvármegye Tavankut-pusztán Tumbász Laketics József és Zebovics János ottani legények összebeszélnék, elhatározták, hogy csendőröknek öltözve, az éj leple alatt részint haragosaikon töltik ki szujjokat, részint pedig ba lehetséges, szereznek maguknak valamit, már t. i. olyasmit, a mit észrevétlenül el lehet emelni.

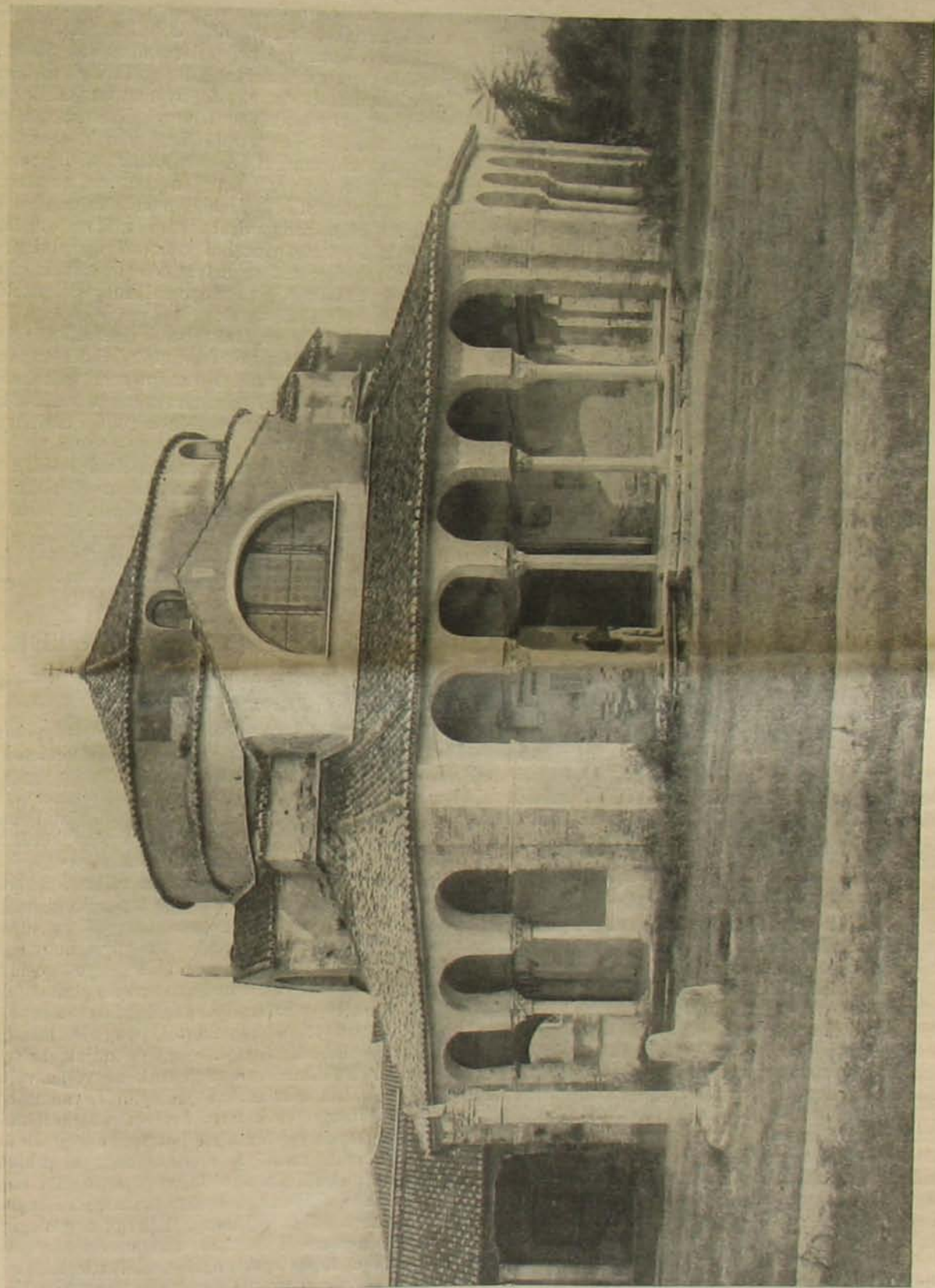
E célból mult év deczember 29-én ismerős polgári egyenektől két csendőrsapkát, egy csendőr- és egy rendőrköpenyvet szereztek s egy kétécsövű vadászfegyvert és egy Werndl-féle fegyvert kölcsönöztek. A rossz sapkát, kakastollcsomót tűzve mellé, fejükre tették. Tumbász a csendőrköpenyt öltötte magára s a Werndl-féle fegyvert vette vállára; Zebovics pedig a rendőrköpenyt húzta fel s a kétécsövű fegyvert vette magához. Az előbbinek öcsese Tumbász Laketics György pedig polgári ruhában kissé távolabbról követte őket s a mult év deczember hó 29-én este 8 óra tájban elindultak Tavankut-pusztára portyázni.

Az ügynevezett Budanovics soron kezdtek meg működésüket; behatoltak Bulyovasics Antal tavankutpusztai lakos házába s a zajra, a sötét konyhába kisiető gazdát

BUTOR

késpénzért v. részletfizetésre legjutányosabbáron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TEREZ-KÖRÚT 8. SZ.
 13 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88—69.

BUTOR

Attila nyomai Olaszországban. — A torsellini templom, előtte Attila kőszéke.

Köpenicki csendőrök.

a két fegyveres egyén megragadta s puskatussal jól megdöngönyözve, ott hagyták. Az illető a sötétben csendőröknek gondolta a jövővényeket s mikor kezeik közül kiszabadult, nehogy még egyszer elővegyék, csatládjával együtt bezárkózott szobájába.

A két álcsendőr innen eltávozva, Darabos Mihályné tavankutpusztai lakos bázába batolt be. A nő már ágyban fekvő aludt, de azok dörömbölés, szidalmazás és káromkodás közepette felköltötték s kényszerítették, hogy menjen a szomszédban lakó Kollár Mibálynéhoz s hívja ki.

A szegény asszony a két fegyveres egyéntől megremülve, úgy a hogyan az ágyból felkelt, egy szál ingben s mezitlán futott át a hideg téli éjszakában a szomszédban lakó Kollárekhoz s felzörgette őket. Kollárné azonban nem merészelt kijönni, helyette az ura Kollár Mihály jött ki. Amint a két álcsendőr Kollárt jó nagy busággal felfegyverkezve meglátta, jónak látta odább állni s így Kollárnón nem tölthették ki boszujukat.

Innen aznap este 10 óra tájban özv. Peics Jánosné ablaka alá mentek s az ablakot erélyesen megszórtatva, bekiáltották, hogy: „Csendőrök vagyunk, nyissa ki az ajtót! Itthon van-e István nevű fia? A nő igenlő válaszára meghagyták Peics Istvánnak, hogy azonnal öltözködjék fel, mert el fogják kísélni. Peicsné eleinte tiltakozott a bekísérés ellen, majd könyörgésre fogta a dolgot, de az mitsém használt. Peics Istvánnak fel kellett öltözni s a két álcsendőr elhurcolta az ijedtében szepegő legényt. Úgy egy fél óra bosszáig kísérték az illetőt az utcákon, majd meggondolva a dolgot, eleresztették.

Ekkor mindhármán betértek Katymaricz Márton tavankutpusztai lakos kerületlen udvarába s mivel már előzőleg tudták, hogy az illető lefekvés előtt pénztárczáját az udvari ablak deszkájára belyezi, az ablakot betörték

s az ott levő pénztárczáját 114 korona tartalommal ellopták s mindhármán elmenekültek.

Katymaricz Márton az ablakbetörés zajára felébredt, az ablakhoz futott, de úgy pénztárczájának, mint a tetteseknek már csak hült helyét találta.

Másnap, azaz múlt év december hó 30-án reggel mentek panaszra az inzultált egyének és a káros is a tavankutpusztai örsre. A nyomozást Fink György csendőr ez. örsvezető és Szurgyi Ferencz próbacsendőrök állott járőr vezette be, kiknek sikerült is a tetteseket kinyomozni. A garázdálkodást beismerték, de a pénzlopást tagadták, miután azonban az esetet megelőzőleg pénzüik egyáltalán nem volt, az eset megtörténte után pedig Szabadkára utazva, ott feltűnően költek, mely pénz hol szerzését igazolni nem tudták, továbbá, mert a helyszínén az ablak alatt levő sárban puskáik tusának nyomai megtaláltattak, így a lopás is reájuk bizonyult.

Nevezettek a nyomozás befejezése után, mivel már büntetett előéletűek voltak s szökésüktől tartani lehetett, elfogattak s miután Tavankut-pusztá Szabadka törvényhatósági joggal felruházott város területéhez tartozik, folyó év január hó 1-én a rendőrkapitányi hivatalnak átadtattak.

Tekintve, hogy ilyen eset ritkán fordul elő, a szabadkai rendőrkapitányság lefényképeztette a bárom jó madarat, mit olvasóinknak is bemutatunk. A mint a képen látható, oly büszkén állott a két köpenicki csendőr a fényképező gép elé, mintha egy derekasan keresztül vitt nyomozásból kifolyólag elfogott tettet mutatnának be.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

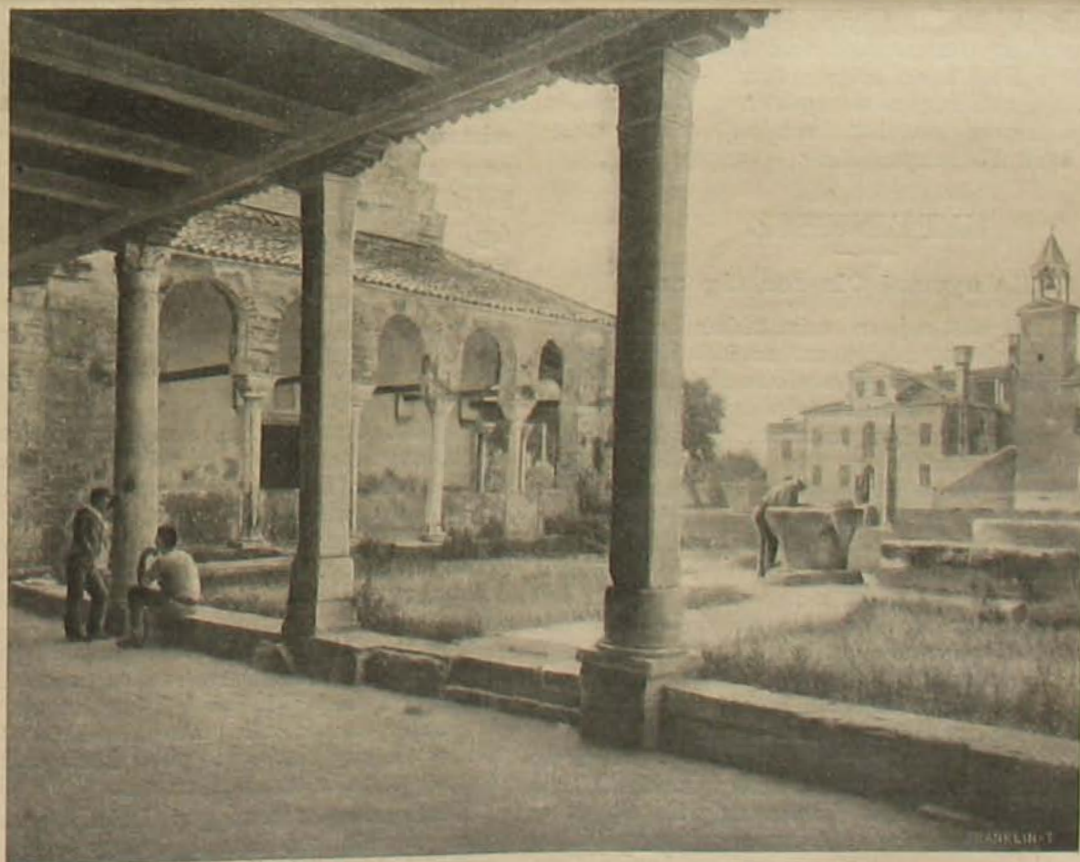
A Föld kora.

A mikor a történész a történelmi események egymásutánját megállapítja, az eseményeknek nemcsak időbeli sorrendjét igyekszik meghatározni, hanem egyszerűs mind arra is törekszik, hogy az események közti időt is kifürkésze. Időegysége a Föld tengelyekörül forgásának egysége: a nap, vagy a Földnek a Nap körül való keringési ideje: az év. Az időszámítás kezdetéül pedig valami különösen fontos eseményt választ, például Róma megalapítását, Krisztus születését. A geológiában járatlan ember ezeket az időegységeket és ezt az időszámítási módot természetesen tartja s azt várja, hogy a geológiában is pontos időadatokra talál az egyes geológiai események között, valamint hogy arra is pontos felvilágosítást kap, hogy valamely geológiai eseményt mennyi idő választ el a jelenkortől, vagy valamely nagyjelentőségű eseménytől. Ámde tudjuk, hogy az őskorban Földünkön a nap csak négyórás volt; ehhez képest tehát mindazok a geológiai folyamatok, melyek a Föld tengelyének forgásával összefüggésben állanak, szükségképen egy év alatt batszor oly gyakran ismétlődtek, mint most. A szerint, hogy a geológiai időszámítás alapjául a mostani, vagy az előbbi nap hosszát vesszük, az időszakok hossza batszorosan ingadozhatik.

Számos jelenség bizonyítja, hogy a geológiai eseményekben nincs időszakos visszatérés. A nap és az év hatása a földrétegekben alig található fel, a nutáció és preczesszió nyomait is biába keresték. Milyen időegységet válasszunk tehát, a mikor a geológiai folyamatok egymásutánja mindig új állapotokat idéz elő s honnan kezdjük az időszámítást? Bár ezek az elvi bibaforrások elkerülhetetlenek, mégis különböző módo-

Részlet az aquilei múzeum belsejéből, Attila korára vonatkozó régi kőekkel.

Attila nyomai Olaszországban. — A torcellói templom udvara.

kon igyekeztek a geológiai időszakok évhosszát megállapítani. A zsidók legrégebbi időadataitól kezdve, kik még most is a világ teremtésétől számítják az éveket, a legújabb időkig, mindig hosszabb időre becsülték a föld korát.

Teljesen különböző föltevés alapján különböző időre becsületék a föld korát. Így:

Kelvin lord szerint a Föld	20 millió éves
Kövesligethy	20
Davis	25
Dana	48
de Lapparent	70
Croll	100
Haughton	200
Lyell	2400
Wallace	500
Geikie	100-680

Mindezek a számítások matematikailag megtámadhatatlanok, de geológiai föltevésük ingatag alapra épültek s ez okozza az eltérő eredményt. Ismételtlen azt hitték, hogy az egyes geológiai események eredményeinek számtani felhasználásával megállapítható egyes időszakok hossza. Abból, hogy a szél az egyiptomi Daphnaeban egy 10 méteres dombot 2000 év alatt fúj el, arra következtettek, hogy valamely sivatagvidék 100,000 év alatt 500 méterrel alacsonyodik; ezzel ellentétben azonban számos sziklafalon sok ó-egyiptomi irat maradt ránk, melyeken kopás alig vehető észre.

Mindezeknél a számításoknál egy vagy több hibaforrás érezteti hatását, úgy hogy a végeredmény hamis. Az óceán sótartalmát és kémiai mállását is többször használták fel a Föld korának meghatározására és ennek alapján Mellard Read 600 millió, Romer pedig 100 millió évre becsülte. Más számítások a pontosan megmért geológiai szelvényekben előforduló köznek vastagságán alapulnak. Még csekélyebb értékű az a módszer, a melyik szerint a szervezetek alakváltozásainak alapján akarják a Föld korát megállapítani.

Valamennyi módszer nem egyéb tapogatózásnál és bizony egyelőre csak annyit tudunk teljes bizonyossággal, hogy a mi Föld-anyánk öreg — nagyon öreg.

KÉPEINKHEZ.

Attila nyoma Olaszországban.

A képek, melyeket a jelen számnkban bemutatunk, a nagy népvándorlás idejét, azt az időt idézik emlékünkre, amikor őseink — a történetírók szerint — Attila vezetés alatt Olaszországba betörték a falukat, városokat pusztítottak el egymásután. Ezek közé tartozik Aquilejának a történelem által igazolt elpusztítása is, a melynél a város elestét a fiókáikkal előre megszökö madarak jelezték. Képeink egyikén látható az a márványszék is, amelyen a monda szerint Attila akkor trónolt, mikor Aquileja elpusztulása után a hódolókat fogadta. Maga a történelem nem igazolja ugyan ezt, de a márványszék ma is mint Attila székét mutogatják a Torcelló laguna-szigetének kerek vén dómja előtt a kíváncsi idegenek.

Arra nézve pedig, hogy ez a szék hogy került oda, megint csak a monda kell bivatkoznunk.

Aquilejától nyugatra, nem messze attól az akkor még lakatlan szigetsoportól, amely most Venezia (Velence) márványpalotáit bordja magán, volt akkor egy hatalmas római város: Altinum, mintegy 500,000 lakossal. Altinum pusztulását, hasonlóan Aquilejáéhoz,

az állatok szintén előre jelezték, amennyiben, még mielőtt Attila közeledésének híre ide eljutott volna, seregestől menekültek a városból. A lakosság erre a jelenségre megrémülvén, elhagyta városát és követte az állatokat. Csak kevesen maradtak vissza a városban, akik egy égi jel utmutatása nyomán a lagunák közül kiemelkedő egyik szigetsoporra menekültek s ide hordták át a szétbontott házak köveit is és ezekből építettek egy várost, amelyet előbb Novnm Altinum-nak kereszteltek, de később emlékezésül az égi jelre és arra a templomtoronyra, amelyből ez új város helyét először megpillantották, Turris vagy Turcellum nevet adták a városnak, amelyből később Torcelló lett.

A monda szerint tehát az épületkövekkel együtt került Attila márványszéke is Torcellóba. Ugyanigy vándoroltak tovább e kövek Torcelló bányatárolása után a Rivoalto nevű legnagyobb és legszilárdabb laguna-szigetre, amelyen később csodálatos szépségével Adria királynője, Venezia (Velence) emelkedett ki a habokból.

És Torcelló laguna-szigetének kerek vén dómja előtt, a felburjánzott füben és gyomban még ma is ott áll hóféheren egy simára kopott márványszék, az Attila széke, hirdetvén a késő utódoknak, hogy városok eltűnhettek a földszínéről, a tenger megszökhett alólok, lagunák kiszáradhattak, de Isten ostarának emléke még ma is él e holt vizek felett.

HIREK.

Értesítés. Az Osztr. Magy. Rendőrkutya Egyesület szeptember és október hónapban Wienben egy idomító tanfolyamot fog felállítani Most Konrád porosz kir. rendőrbiztos, az első német szaktekintély vezetése alatt. Ezen tanfolyamban csendőrtisztek és rendőrtisztségviselők vehetnek részt. A jelentkezési határidő szeptember hó 20-ika és a jelentkezések: Wien I. Fleischmarkt 10. An das General-Secretariat des öst.-ung. Polizeibund-Vereins ezimzendők. Részvételi díj: egyleti tagok részére 50 K, nem tagok részére 100 K. Az egyesület az urak és kutyáik jutányos elhelyezéséről kívánatra gondoskodni fog. Minden jelentkezőnek egy legalább 10 hónapos, tiszta faju (Ariedala-Terrier, német juhászkutya, Dobermannpincs vagy Rottweiler), lehetőleg még nem idomított, élénk véralkatu kutyát kell magával hozni. A kutya származási anyakönyv másolata és a részvételi díj a jelentkezéshez melléklendő.

Meglott őrmester. A beregmezei vásárosnaményi őrsön, augusztus 27-én reggel ¼4 órakor, Szoboszlay János csendőr, Illés Fulöp őrmester, őrsparancsnok ellen, eddig ismeretlen okból annak életveszélyes sérülésével végződő löfegyvert basznált. Az ügy kivizsgálása céljából Kalcher Árpád honvéd százados-hadbíró, a IV. számú csendőrkerület igazságügyi előadója, a helyszínre kiszállott.

Megtámadott csendőr. A baranyamegyei Mágocson, augusztus 27-én este ½10 órakor Szabó Ignác ottani őrsbeli csendőrt sétaközben négy legény megtámadta. A csendőr támadói ellen karddal védekezett s azok közül egyet súlyosan, egyet pedig könnyen megsebesített, maga a csendőr sértetlen maradt.

Kérelem. A sepesmegyei Iglón állomásozó Deszán-csis csendőr kéri Egresi György 5—6. évét szolgáló csendőrt, hogy ezimét vele tudassa.

Schwáb József művésztanár és ékszerész
Szabadka, Fő-tér. : :

A m. kir. csendőrség szives figyelmébe! Az a csendőr, aki órát, ékszeri akar vásárolni, úgy késpénz mint részlete, forduljon olyan üzletre, amely rövid 1—2 év alatt kizárólag csak a csendőrségtől 120 elismerő levélben részesült, ezen elismerést csak azért értük el, mivel a saját kézből szabályzott óra egy hó alatt legfeljebb csak 5 percet különbözhet. Kérem sziveskedjenek mintákat kérni. A mintáknak ára 8 koronától felejt.

KÜLÖNFÉLÉK.

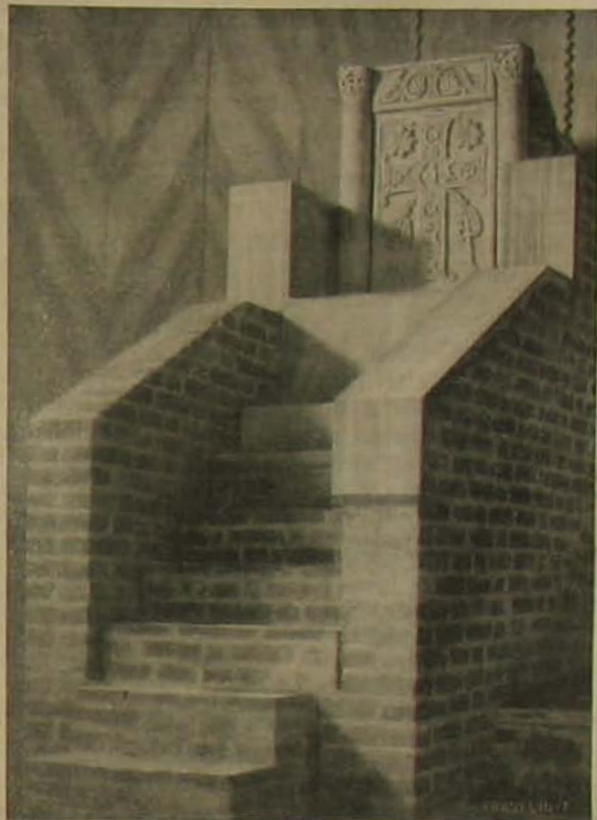
Expedíció a holttengerre. Ez év őszén, mint már jelentettük, a berlini tengerrajzi intézet igazgatója, A. Brühl dr. a berlini palesztina-kutató társaság megbízásából hat heti expedíciót indít a Holttengerre. A meder első alaposabb topográfiai átkutatását Lynch hadnagy amerikai kutató végezte 1849-ben, az ő kutatásait pedig 1864-ben a francia De Luynes márki folytatta. Azóta a kutatók csak alkalmilag keresték fel ezt a sok tekintetben még rejtélyes belvizű tengert. Lynecbnek és Luy-nesnek annak idején úttörő megállapításai ma már nem tekinthetők elegendőknek, mert a kutatások kezdetleges kutatási eszközökkel történtek és különösen a fenék alakulása még teljesen ismeretlen. A víz kémiai összetétele is pontosabb megállapításra szorul, ép úgy a Holttenger növény és állatvilága is. A régi feltevés ugyanis, a melytől a tenger nevét kapta, hogy tudniillik benne semmiféle szerves élet nincsen, ma már teljesen tarthatatlan. A tengerfenék tüzetes átkutatása a sólerakódások keletkezésére nézve fog felvilágosítást adni.

A vasút hajdan és most. A mikor az első gőzmozdony egy hozzá kapcsolt vasúti kocsival Angliában próbaújtját megtette, épen két órába került, mire a 12 angol mérföld hosszú pálya végére ért. Az embereknek tetszett ugyan, hogy ime lehet kocsit ló nélkül is hajtani, de az új találmány mégsem ragadta el őket. És az az újságtudósító, a ki a próbaútról lapjának jelentést tett, a következőleg nyilatkozott:

„Az első nyilvánosság előtt tett kísérlet bebizonyította, hogy a gőzvasút gyorsaság tekintetében nem fogja felülmúlni tudni a lovasfogatot. Nevetséges dolog volt azt híresztelni, hogy 12 mérföldet tud átrobogni óránként, mikor ezt a távolságot két óra alatt nagy nehezen tette meg.”

Ma, mikor a vasúton óránként 100 kilométeres sebességgel száguldhatunk, mosolyogva gondolunk vissza erre a kritikára. S arra is, hogy mikor 1829-ben Amerikában megépítették az első vasútvonalat, annak tervezője Cooper boldog volt, hogy a gőzmozdony le tudott győzni egy könnyű kocsi fogott szürke lovat, a melylyel fogadásból versenyt futott. Ma körülbelül 250,000 kilométer hosszúságú vasútvonala van az Egyesült-Államoknak, 57 ezer mozdonnyal, 45,000 személyszállító és 2.000,000 teherkocsival. Hogy fogalmat nyerjünk ezekről az óriási számokról, elég annyit mondanunk, hogy az Egyesült-Államokban lefektetett vasúti sínekből tíz sárpárt lehetne keríteni a föld köré. És ha New-Yorkból San-Franciscóig csupa teherkocsit állítanának egymás mögé, akkor azok báromnegyedrésze a sorból kimaradna.

Mennyit keresnek az aviatikusok? A nagy angol körröpüléssel bofejeződtek az idej nagy repülőversenyek. Az 1910. évi „repülő meetingek” éve volt, az 1911. év pedig a nagy túra-repülések éve. A német körröpülésen 442,000 márkát fizettek ki jutalomdíjakban a résztvevőknek, az európai nagy körröpülésen pedig 376,000 márkát került kiosztásra. Ezenkívül még három nagydíj verseny volt: Az angol körröpülés 204,000 márkával, a páris—madridi és a páris—római repülőverseny egyenkint 120,000 márkával. A siker középpontjában Beaumont áll, a ki nem egészen három hónap alatt 408,000 márkát szerzett versenydíjak révén. Az európai körröpülésen 123,000, az angol körröpülésen 200,000, a páris—római versenyen pedig 80,000 márkát kapott, mint győztes. Legveszedelmesebb ellenfele Vedrines

Bizanci stílusban készült püspöki szék.
Attila nyomai Olaszországban.

volt, aki a páris—madridi repülésen lett első és összesen 160,000 márkát nyert össze. Harmadik helyen áll Garros, aki 120,000 márkát nyert. A nagy összegeket azonban nem tartatják meg biánytalanul maguknak a repülők. Rendszerint szerződés áll fenn a repülőgépszállító gyár és a repülő között, amely szerint a nyert díjak felét a gyár kapja, amely ezért ingyen gépet és szerelőket bocsát az aviatikus rendelkezésére.

Rossini és a pinczér. Rossiniról, a világhírű olasz zeneszerzőről kedves apróságot közölnek az olasz lapok. Rossini világeletemben nagy nyenc volt és a rossz szakácsoknál csak a rossz muzsikuskokat gyűlölte még jobban. Egy napon Bolognában belépett egy étterembe, a hol nagy tisztelettel fogadták. A nagynevű vendég látogatása fölött érzett örömben azonban úgy az étterem tulajdonosánál, mint szakácsánál egy kis öröm is vegyült, mert tudták, hogy Rossinit milyen nehezen lehet kielégíteni. — Jó reggelt, barátom — kiáltotta Rossini a pinczér felé — rettentő éhes vagyok, hozzon gyorsan valami ennivalót! Nem tart sokáig és a maestro ott ül a reggelije mellett és eszik. Eszik és iszik, de nem beszél egy szót sem, ami rossz jel volt nála. Nemsokára elkészül az evéssel, a pinczér odafut hozzája és kalapját meg botját adja oda neki. — Köszönöm — mondja szomorú akezentussal Rossini, majd hirtelen fuldokló zokogásba tör ki. — Az Istenért, maestro, mi baja? — kérdezi a pinczér. — Jer, drága barátom, ölelj meg. — Sohasem merném azt megtenni, maestro! — Ölelj meg, ba mondom — ismétli Rossini még egyre zokogva. — De hát miért? Miért ölel meg? — Miért? Még kérdezed? Mi többé nem fogjuk egymást viszontlátni. Mert ebbe a korezmába ugyan nem jövök többé.

Egy regényíró, mint az angol rendőrség reformátora. Henry Fielding, a „Tom Jones” című híres angol regény szerzője, akit Walter Scott nevezett el az angol regény apjának, nemcsak az irodalom terén alkotott nagyot hanem olyan téren is szerzett elévülhetetlen érdemeket, a melyek a muzsák kegyeltjeivel csak a legtrikább esetekben szoktunk találkozni. Henry Fielding ugyanis, mint Claud W. Mullins egy angol folyóiratban ismerteti, reformátora volt a londoni közbiztonsági szolgálatnak, a mely az ő koráig a leggyatrább volt az egész Európában. 1749-ben Fielding a bowstreeti bírói állásba jutott. A bowstreeti bíró és ennek néhány embere képviselte akkor Londonban a Cityn kívül eső részek egyetlen rendőr-állomását. Fielding a kormány és a közönség figyelmét ráirányította a közbiztonság elbanyagolt állapotára és rövid életének utolsó éveit azzal töltötte, hogy igazi rendőrséget szervezett, mert addig a közbiztonsági szolgálat fizetéstelen bivatalkokra volt bízva, a kik többnyire összejátszottak a gonosztevőkkel. Miután a kormány rendelkezésére bocsátotta a szükséges anyagi eszközöket, Fielding megvette a londoni közbiztonsági szolgálat alapját, a melyik ma büszkesége a briteknek.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

Öreg zsendár. 1. Tekintetes m. kir. posta- és táviradaigazgatóság Budapest. 2. Lehet.

T. őrmester. Nem adhatunk felvilágosítást.

W. K. Kunság. Előzetes engedély kikérése tanácsos.

K. J. csendőr. A kezei között levő egyezségi levéllel forduljon írásban vagy szóbelileg azon hatósághoz, mely Önt a költségek fedezésére felszólította a ott adja elő az esetet azzal, hogy csendőri fizetése ugy sem foglalható le, magánvagyonra pedig nincsen. A fizetési felszólítás helyes volt, mert az államnak az Ön és a nő között létrejött egyezséghez semmi köze. Az állam a felmerült költségeket vagy az apán vagy az anyán hajtja végre csak akkor fedezi a költségeket, ha azok be nem hajthatók.

Hogy az egész eset Önnek kellemetlen, azt elhisszük — miért nem gondolta meg előbb a dolgot.

Vitatkozó 33. Ha a tett ölési szándékkal hajtattott végre a meggyújtott szalma által okozta füst alkalmas volt arra, hogy embert öljön, gyilkosság illetve szándékos emberölés kísérlete forog fenn.

100 L. A hó végén szerelhet le.

246. Dercsenyi. Az ős irodai átalányát terheli.

Bogyiszlói ős. Olvassa el a törvényes rendelkezések kivonatos gyűjteményének 134. lapoldalon irt 42. § d. pontját. Hivatalból. Jövedéki kihágás. Kérdés különben, hogy saját vagy idegen területen vadászott e?

6720. 20-dik.

1111. 1. Szolgálati uton az illető ezredhez lehet folyamodni de idejekorán, ne hogy a szolgálati időben megszakítás jöjjön létre. **2.** Napi 70—90 fillér zsold, szolg. jutalomdíj havi 35 korona, ruha, étkezési pénz, elszállásolás, összes illetékek átlag havi 80 korona.

Gyöngyvirág. Nem lehet megbecsülni.

Érdeklődő 88. 1. Igényjogosultsági bizonyítványt csak 12 évi szolgálat után nyerhet. **2.** Olvassa el a folyó évi 2—5. számú lapunkban dr. Végh Kálmán titkár úr közleményeit.

Metesd. Az 1883. évi XXIII. t. cz. 5. §-ának g) pontjában részletezve nincs. Ezért, de a dolog természeténél fogva is, golyós vagy sorétes puskát vihet, vagyis olyant, a melyent az illető egyén felsőbbbsegi elrendel

Érdeklődő. 1. Fenntartási pótlék természetesen csak akkor veendő számításba, — mint készpénz — a mikor azt az ős tényleg megkapta, mert minden esetben egész határozottan annak illetékes összegét előre nem is tudhatja. **2.** A közzgazdálkodás nem, mert télen a világításról a nő ősparancsnok tartozik gondoskodni, nyáron pedig az illetékszabályzat 55. § 4. pontja értelmében az őrsirodát világítani, miután arra átalány nincs rendszeresítve, nézetünk szerint nem kötelezhető. **3.** Ugy az egyik mint a másik az órákülönbözet után a megfelelő időre a Pótlék XIV. fejezet 5. pont 2. bekezdése értelmében a többletet fizetni tartó, zik. **4.** Önhatalmilag a lapot el nem viheti és fel nem használhatja hanem csak az esetben, ha a közzgazdálkodás részesei abba mindnyájan beleegyeznek. Nem magyarázhatjuk azt itt meg, hogy mily modorban és módon adható ez az érdekeltek tudomására — azt az Ön tapintatára kell bízunk.

N. J. őrmester. 1. Kérdés, hogy állításait be tudja o bizonyítani? **2.** A kiskoru fnt a törvényes képviselő (gyám) képviselheti. **3.** Kérdezzen meg egy jó ügyvédet is. **4.** Nem kell jelenteni sehová sem.

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyár részv.-társ.

M. kir. csendőrség, boszniai csendőrség, cs. és kir. közűshadsereg szerződ. szállító

Budapest, Rákóczi-út 6. sz.

Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbörből készített különlegességeinek szerződéses árban, részletfizetési kedvezmény mellett szállítását. " " "

Kívánatra árjegyzéket bérmentve küldünk

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1911. évi augusztus hó 21-én Bad-Ischlben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Fery Öszkár ezredes, a kolozsvári I. és esikszentimrei Csató Ferencz alezredes, a székesfehérvári VI. csendőrkerület parancsnokának *leöcsönös és hasonló minőségben való áthelyezését* legkegyelmesebben *elrendelni* méltóztatott.

Zászlósi rendfokozatáról kért leköszönése elfogadtatott:

Véghelyi Gyula, m. kir. V. számú csendőrkerületbeli zászlósnak.

Nyugállományba helyeztetett:

1911 szeptember 1-ével:

Rakolcza József II. számú csendőrkerületbeli járás-örmester, a felülvizsgálati szabály 38. §. b) pontja alapján.

Választott lakhely: Bozovics.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. honvédelmi miniszter ur által:

Papp Arzén m. kir. IV. számú csendőrkerületbeli ez. örmester, ótátrafüredi őrsparancsnoki minőségében kifejtett kiválóan buzgó és eredményes működéséért.

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője által:

Ambrus Gyula III. számú csendőrkerületbeli hadnagy-számvivő, a budapesti pótszárnyánál négy éven át és a kerületi számvivőségénél, mint helyettes vezető huzamosabb időn át teljesített kiváló és eredményes szolgálataiért.

Polgár István IV. számú csendőrkerületbeli törzsörmester, 19 évet meghaladó csendőrségi szolgálata alatt úgy a közbiztonsági, valamint az irodai szolgálat terén, különösen pedig szárnyszámvivői minőségben kiváló buzgalommal és lelkiismeretes pontossággal teljesített eredményes tevékenysége és alárendeltjeinek helyes neveléséért.

A m. kir. I. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Sütő József ez. örmester, a kolozsvári tanosztályban két éven át segédoktatói minőségben a próbacsendőrök elméleti kiképzése körül tanúsított igen buzgó és eredményes működéséért s általában előnyös magatartásáért.

Szabó József VI. ez. örmester és Végh József örsvezető, hosszabb csendőrségi szolgálatuk alatt minden téren, de kivált a közbiztonság érdekében kifejtett igen buzgó és eredményes működésükért.

Incze István ez. örmester, kötelmeinek odaadó szorgalommal való teljesítéseért, valamint a közbiztonság megszilárdítására tett czélirányos intézkedéseivel örskörletében nyugodt közbiztonsági állapotok teremtéséért.

Csoma Sámuel törzsörmester, 39 évet meghaladó csendőrségi szolgálata alatt őrsparancsnoki s utóbb 25 éven át szárnyirodai segédmunkási minőségben a szárny számviteli teendők körül kifejtett nagy szorgalmáért, kitarthatóságáért és megbízhatóságáért.

Marosi György ez. örmester, 28 éven felüli csendőrségi szolgálata alatt kötelmeinek mindenkor nagy buzgalommal való teljesítéseért és kivált a közbiztonság érdekében tanúsított eredményes működéséért.

Bakos József csendőr, az 1908—1910. évek folyamán Radnóton és környékén elkövetett számos lopások teteseinek két közártalmu cigány személyében való kiderítése és elfogásában való hathatós közreműködéséért.

Szöllősi Sándor ez. örmester, örsének rendbentartásáért, jó magaviseleteért, alárendeltjeinek helyes irányu vezetése és oktatásáért, valamint a közbiztonság terén kifejtett eredményes működéséért.

Kádár József örsvezető és Vass Károly csendőr ez. örsvezető, az 1911. évi márczius hó 1-én éjjel Erzsébetvárosban három templomban elkövetett betöréses lopások tetesének 55 órai buzgó és ügyes nyomozás során való kiderítése és elfogásáért.

Jánosi Ferencz ez. örmester, 12 évet meghaladó csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonság érdekében kifejtett eredményes működése, valamint egyéb tekintetben is tanúsított előnyös magatartásáért.

Vajda Sándor ez. örmester, 10 évet meghaladó csendőrségi szolgálata alatt, a közbiztonság érdekében kifejtett igen buzgó és eredményes működése, valamint minden tekintetben előnyös magatartásáért.

Bertalan Sándor járásörmester, 17 évi csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonság érdekében kifejtett igen buzgó és eredményes működéséért s általában mindenirányu előnyös magatartásáért.

Csero János ez. örmester, a Daal községben 1910. évi október hó 10-én éjjel elkövetett rejtélyes gyilkosságnak nagy erőlylyel és szakértelemmel megejtett ügyes nyomozások során való felderítése, valamint a tettesek kiderítése és elfogásáért.

A m. kir. III. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Somogyi János ez. örmester, hosszas csendőrségi szolgálata ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén mindenkor tanúsított kiválóan buzgó és eredményes tevékenységeért, örsének mindenkor rendbentartásáért, alárendeltjeinek helyes és czélirányos vezetéseért, valamint példás magatartásáért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. I. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Szoó István ez. őrsvezető II-od altiszt és Szabó Károly csendőr ez. őrsvezető. hosszas csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonság terén kifejtett buzgó és eredményes működéséért.

Opra Imre, Péter Lőrincz ez. őrmesterek, Lőrincz Gyula, Antal Ilyés ez. őrsvezető II-od altiszt és Lasz József csendőr ez. őrsvezető. mert több évi csendőrségi szolgálatauk alatt jó magaviseletet tanusítottak és a közbiztonság terén is eredményesen működtek.

Szöcs Tivadar őrmester, Tamás László, Bendle Ferencz ez. őrmesterek, hosszas csendőrségi szolgálatauk alatt őrsparancsnoki minőségben a közbiztonsági szolgálatban tanusított eredményes működésükért, valamint őrszolgálatuk rendbentartásáért és a lárendeltjeiknek helyesirányú vezetéséért és oktatásáért.

Soós Péter ez. őrsvezető II-od altiszt, mert hosszas szolgálata alatt a közbiztonság terén buzgó és eredményes működést fejtett ki és a szolgálat egyéb ágazataiban is dícséretes tevékenységet tanusított.

Arros Sándor ez. őrmester, mert 12 éven felüli csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonság érdekében kiváló buzgóságot és eredményes tevékenységet tanusított.

Balogh Vilmos ez. őrmester, Biró Balázs, Bálint István, Erős Miklós és Hegyi János ez. őrsvezető II-od altisztek, Boér József, Csomós Mátyás, Mátyus János és Orbók Gábor csendőr ez. őrsvezetők, több évi csendőrségi szolgálatauk alatt a közbiztonság terén tanusított buzgó és eredményes működésükért.

Nagy Vendel és Csató Máté ez. őrsvezetők II-od altisztek, több évi csendőrségi szolgálatauk alatt a közbiztonság érdekében kifejtett buzgó és eredményes működésükért.

Partin Mihály őrsvezető 12 éven felüli csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonság terén kifejtett igen tevékeny és eredményes működéséért s általában minden tekintetbeni előnyös magatartásáért.

Varga György I. ez. őrmester, 12 éven felüli csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonság érdekében tanusított buzgó és eredményes működéséért és egyéb tekintetben is behozonyított előnyös magatartásáért.

Kedves Lajos ez. őrmester, a közbiztonsági szolgálatban azáltal tanusított kiváló működéséért, hogy az 1909. év május havától kezdődő idő óta 91 büntetendő eseteleményt derített ki, mely alkalommal elfogott 24 és feljelentett 127 egyént.

Somogyi András ez. őrmester, a közbiztonsági szolgálatban az utóbbi négy év alatt tanusított és 210 büntetendő esetelemény felderítésében nyilvánvaló igen buzgó és eredményes működéséért.

Szakáli Gábor ez. őrsvezető II-od altiszt, mivel hét évi csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonság terén igen szorgalmas és eredményes működést fejtett ki.

Csiki Domokos csendőr ez. őrsvezető, mert az utóbbi két év alatt a közbiztonsági szolgálatban oly buzgóságot fejtett ki, a mely 312 büntetendő esetelemény felderítését eredményezte.

A m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Szabó József II. csendőr ez. őrsvezető, hosszas csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonsági szolgálat terén mindenkor tanusított kiválóan buzgó és eredményes tevékenységeért.

3-szori bekenésre meg- szabadul kelle- metlen láb-, kéz- és hónaljzadásától a Riesz-féle kenőcs használata által 120 fillér beküldése ellenében hármentve, utánvétellel 175 fillérért szállítja Riesz A. gyógyszerész Szent János gyógyszerháza, Budapest, Széna-tér 1. (Azelőtt Kiskunhalas.) Értéktelen utánzatoktól óvakodjék. — Postai szétküldés naponként. — Gyógyszerkülönlegességek nagy raktára.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =
VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

... Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban. ...

Jegyzék a kitiltott őrsfőzónókról bekötve
raktárunkon kapható.